

LETO XXXX. Štev. 24 Cena 8,— šil. (200 din)
petek, 17. junija 1988

Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.

Erscheinungsort Klagenfurt / Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt / Poštni urad 9020 Celovec

KAJ JE NOVI DIALOG?

Javne diskusijske in informacijske prireditve z državnim poslancem
KARLOM SMOLLETOM:

- PLIBERK — Posojilnica — ponedeljek, 27. junija, 20.00
- ŽELEZNA KAPLA — Hotel OBIR — torek, 28. junija, 20.00
- RADIŠE — Kulturni dom — sredo, 29. junija, 20.00
- DOBRLA VAS — Kulturni dom — četrtek, 30. junija, 20.00
- BILČOVŠ — gostilna MIKLAVŽ — petek, 31. julija, 20.00
- LOČE — gostilna PUŠNIK — sobota, 2. julija, 20.00

Za vse osebne razgovore je Karel Smolle na razpolago vsak prvi ponedeljek v mesecu od 9.00 od 12.00 v prostorih Kluba slovenskih občinskih odbornikov, Viktringer Ring 26, Celovec, tel.: 0463/511 553.

NSKS in ZSO naj čim- prej ustanovita šolsko komisijo!

„Veliko je nepotrebne prerekanja v zadnjih dneh, v zadnjih tednih, veliko neresnic in polresnic je bilo prisotnih med našim ljudstvom, da, tudi veliko obrekovanja. Zavedajmo se, da bomo tudi v tem dialogu močnejši, če bomo enotni. Zato kličem tistim zastopnikom v ZSO, ki se s to našo novo politiko še ne strinja, da se vsedejo z nami, da se ponovno udeležijo razgovorov na zvezni in deželni ravni, da se vključijo v sosvet. Predlagam, da ustanovita NSKS in ZSO komisijo, ki bo natančno spremljala v naslednjih 3 letih šolsko reformo, ki bo v tej

dobi tudi jasno nakazala pomanjkljivosti in po 3 letih tudi predlagala tiste spremembe, ki so potrebne za ohranitev dvojezične šole na Koroškem.“ Tako predsednik NSKS dr. Matevž Grilc v svojem slavnostnem govoru na spominski proslavi ob 100-letnici smrti Andreja Einspielerja v Svečah. Tudi predsedstvo KEL je na svoji ponedeljkovi seji sprejelo sklep, da naj bi Koordinacijski odbor NSKS in ZSO čimprej sestavil tako komisijo.

Grilčev govor objavljamo na straneh 2/3, o Einspielerjevi proslavi pa poročamo na strani 9.

Stališče nemško-slovenskega koordinacijskega odbora

Nova ureditev manjšinskega šolstva na Koroškem, ki jo je sklenil parlament, ne sme biti ovira za dialog med nemško in slovensko govorečimi Korošci. Nemško-slovenski koordinacijski odbor škofije Krka-Celovec vidi v doseženem možnost za nadaljevanje plodnega dialoga med narodnima skupinama, ki je po koroški škofijski sinodi v vprašanih sožitja dobil konkretne oblike. V izjavi, objavljeni v četrtek, 9. junija, pa cerkveni gremij hkrati obzaluje, da pri ustanavljanju novih razredov ni bilo mogoče preprečiti ločitve po učnojezikovnih kriterijih.

Nemško-slovenski koordinacijski odbor upa, da nova ureditev na področju manjšinske šole lahko tudi vodi k dejanskemu izboljšanju pouka v slovenskem jeziku in k boljšemu razumevanju med narodnima skupinama. Triletni preizkusni rok je treba razumeti v tem smislu; ob koncu naj bi ta preizkusni rok vodil do take ureditve manjšinskega šolstva, da bo zadovoljila vse, ki so za razumevanje v deželi, je rečeno v izjavi Nemško-slovenskega koordinacijskega odbora.

Cerkveni gremij tudi pozdravlja prizadevanje parlamentarnih strank in zlasti koroškega Slovenca, državnozbornskega poslanca Karla Smolleta, za sporazumno rešitev v vprašanju nove ureditve manjšinskega šolstva na Koroškem, na tistih področjih, na katerih je na podlagi parlamentu predložene pobude še bilo mogoče doseči izboljšave.

Z leve: nagrajena dr. V. Inzko in dr. E. Waldstein ter predsednik NSKS dr. M. Grilc in predsednik KKZ dr. J. Zerzer

PIŠE
DRŽAVNI
POSLANEC
KAREL
SMOLLE

KOMENTAR

Že od kanclerja Klause preko Kreiskega in Sinowatza do današnjega zveznega kanclerja Vranitzkega sem imel možnost v pogovorih, v okviru raznih komisij, odborov in pododborov zastopati naše interese, tolmačiti naše težnje in dokazovati naše potrebe. Drugo leto bo minilo 30 let mojega političnega dela, odkar sem bil kot srednješolec izvoljen v predsedstvo Narodnega sveta. V osrednjo politiko sem se prvič močno vključil leta 1965, ko smo z rajnim in nepozabnim Kumrom-Črčejem nastopili pri deželnozborskih volitvah. Bilo je le malo političnih odločitev, ki jih od tedaj naprej nisem sooblikoval.

Vodilo politike je zame vedno bilo: do-

jali ves kup drugih nerešenih, vendar bistvenih in lažje rešljivih vprašanj. Kajti trgovska akademija — poleg gimnazije druga višja šola — bi lahko že stala. Naša kulturna dejavnost bi mogla delovati na bistveno boljših finančnih osnovah, koncept za gospodarski razvoj dvojezičnega ozemlja čaka na končno izdelavo in uresničitev. Glasbena šola hira, ker nimamo zadosti gmotnih sredstev, ki pa jih je treba na Dunaju deloma samo dvigniti, če gremo v sosvet. Še pred sklepanjem o šolstvu sem tudi ZSO obvestil, da bi šolsko vprašanje lahko temeljito razpravljali v sosvetu — če bi pravočasno obe osrednji organizaciji vanj poslali svoje zastopnike. Resna ponudba s strani parlamenta v to smer je zapisana v protokolu prezidija parlamenta. Ponudbe ena organizacija pač ni sprejela.

Vedno govorimo o tem, kako važno je ali bi bilo, da spremenimo ozračje, manjšini neprijazno atmosfero na Koroškem. Že po teh nekaj dneh, ko je bil zakon sklenjen, se odpira tudi na strani večine bistveno večja pripravljenost za dialog. Kličejo me nepoznani ljudje, na cesti me ustavljajo in mi poreko, da upajo z menoj, da bo zdaj končno mogoče voditi notranji koroški pogovor. Tudi nemško stran, da se tako izrazim, obremenjuje molk ali sov-

„Slovenci, ostanite pa tudi zvesti besedi materini, slovenskemu jeziku ostanite Slovenci — zvesti do smrti naj nas nasprotniki psujejo, naj nas ometavajo z blatom ali napadajo s kamenjem — vse zastoj, mi smo ostanemo Slovenci!“

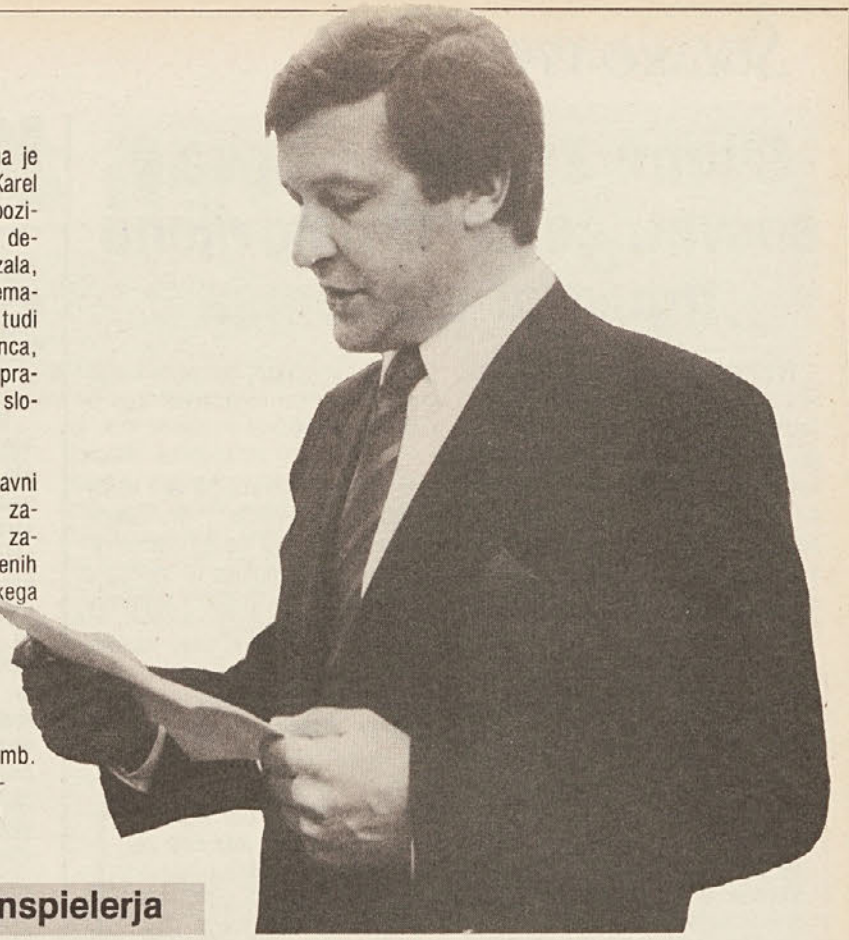
Te besede je izgovoril Andrej Einspieler eno leto pred smrtjo v govoru na zlati maši v Svečah, besede, ki so hkrati tudi bistvo njegovega življenja, življenja Andreja Einspielera, ki se ga danes spominjamo na te proslavi ob stoletnici njegove smrti. Spominjamo se danes moža, ki je v pravem pomenu besede živel za narod in vero, ki je bil, kakor ga je označil dr. Fran Kotnik, „oče koroških Slovencev“. Živel je v zgodovinski zelo razburkanem času po letu 1848 in v času začetkov avstro-ogrske monarhije, v času močne in načrtno germanizacijske politike nad slovenskim ljudstvom. Bil je politik, publicist, duhovnik in prosvetaš. Zavezemal se je za enakopravnost slovenskega jezika, za enakopravnost slo-

vedamo pa se tudi šanse danega političnega trenutka. V prvi in drugi republiki, da ne govorimo o dobi nacifašizma, smo imeli koroški Slovenci občutek — in to utemeljen —, da je načrt avstrijske politike germanizacija slovenskega ljudstva na Koroškem. Vendar prodira danes v Avstriji spoznanje, da smo koroški Slovenci trdo-živ narod, ki se ni in se ne bo sprijaznil s tako asimilacijsko politiko. Imamo zato vtis, da sta tudi avstrijska in koroška oblast to spoznali in da nekateri, danes odločilni politiki, resno razmišljajo o spremembi odnosov do slovenskega naroda in skupnosti na Koroškem. Avstrijska vlada se po mojem mnenju danes zaveda, da je mogoče rešiti koroško vprašanje le v sodelovanju s prizadejimi koroškimi Slovenci, da je možno rešiti to vprašanje le v smeri enakopravnosti obeh narodov v deželi. Dokaz za to novo politiko je pripravljeno avstrijske vlade, da ustanovi za koroške Slovence trgovsko akademijo, da začne s televizijskimi oddajami v slovenščini, da je pripravljena realizirati dogovor med koroškimi Slovenci o podpori, tudi finančni, kulturnemu delovanju in otroškim vrtcem. Kdor sprejema take ukrepe v prid neke manjšine, ne more želiti njene smrti.

Zato se je Narodni svet koroških Slovencev odločil za vstop v tako imenovane sosvete v upanju in zau-

panju, da bo „novi dialog“, ki ga je kreiral naš državni poslanec Karel Smolle, privedel do konkretnih pozitivnih rezultatov. Parlamentarna debata preteklo sredo pa je dokazala, da ostale stranke v Avstriji sprejemajo ta novi dialog in sprejemajo tudi stališče našega državnega poslanca, da naj se rešujejo vsa odprta vprašanja v bodočnosti v dogovoru s slovensko narodno skupnostjo.

Zato, in samo zato, je naš državni poslanec pristal na novi šolski zakon, ki ni naš zakon, ki ni dober zakon, vendar pa odstopa v bistvenih točkah od koroškega pedagoškega modela. Z zakonom nismo zadovoljni, vendar se moramo zavedati, da bi bil ta zakon brez naše pripravljenosti do dialoga do zadnjega v mnogočem slabši in ne bi vseboval nobenih sprememb. Po zaslugi našega državnega poslanca pa velja za zakon triletna poskusna doba, v katero bo ne-

Slavnostni govor žilca ob 100-letnici smrti prof. Andreja Einspielera

„...nepogljiv značaj, vendar pri vsemtem tudi politični realist“

kega jezika, za enakopravnost slovenskega ljudstva na vseh področjih. Posebno se je posvetil izobraževanju slovenskega ljudstva, saj je zapisal: „Narod izobražen je tudi srečen in slaven.“

Zavezemal se je zato za slovenščino na nedeljskih ljudskih šolah, za slovenski uradni jezik, niso mu bili tuji tudi socialni in gospodarski problemi našega ljudstva. Ena izmed pomembnih notranjih karakteristik Andreja Einspielera je, da nikoli ni bil zadovoljen z doseženim. Nenehno se je gibal za novimi spoznanji. Dr. Josip Vošnjak je zapisal o Einspielerju: „Nisem ga poznal med Slovenci moža tako energičnega, s tako železno voljo in tako neumorno delavnostjo, kakršen je bil Andrej Einspieler. (...) Gibčen v kretanju, zgovoren v družbi, vesel, zmerom upajoč v boljše prihodnost, ni se dal upogniti nobeni sili, in kar je enkrat spoznal za pravo in dobro, pri tem je ostal naj je bilo to drugim všeč ali ne.“

Že ta kratek uvod dokazuje, da se danes spominjamo dejansko velikega koroškega Slovence, ki nam mora biti v marsičem zgled — tudi v današnjem narodnopolitičnem in kulturnem življenju. Zato je popolnoma jasno, da se ob spominu na tega moža dotaknem tudi naših aktualnih problemov, ki so v marsičem podobni tistim, s katerimi se je ubadal Andrej Einspieler pred več ko sto leti. Ein-

odvisna komisija spremljala realizacijo tega zakona in po kateri se bo parlament ponovno ukvarjal s tem šolskim zakonom. Vztrajnost in veliki angažma našega poslanca sta obradila sadove, četudi ne takih, kakor bi si jih želeli, vendar tiste, ki so v dani politični situaciji možni. Našemu državnemu poslancu velja za njegovo trdnost zahvala in tudi naše zaupanje.

Potrebo po sodelovanju z nemško govorečimi v deželi in državi je spoznal že pred več ko sto leti prav Andrej Einspieler, ki je začel izdajati časopis v nemščini z imenom „Stimmen aus Innerösterreich“. Zavedal se je potrebe po informaciji nemško govorečega ljudstva, zavedal se je potrebne podpore dobromislelih Avstrijcev v boju slovenskega naroda za enakopravnost. Če torej danes podeljujemo prvo Einspielerjevo nagrado prav predsednikoma nemško-slovenskega koordinacijskega odbora v naši škofiji, potem je to globoko v smislu moža, ki se ga danes spominjamo. To pa je tudi globoko v smislu nas koroških Slovencev, ki se zavedamo, da bomo kot narod preživeli le, če bomo našli čimveč prijateljev med nemško govorečo večino — ki bodo spoznali, da so manjšinske pravice človekove pravice, da je merilo demokracije prav to, kako postopno večina z manjšinami. (...)

To je potrdil pred nekaj dnevi tudi

jugoslovanski zunanji minister Lončar, ko se je nahajal na Koroškem. Kljub temu je vprašanje koroških Slovencev pri vseh pogovorih, ki se vršijo med tema državama, prisotno, in pričakujemo, da bo tekla v naslednjih mesecih in letih beseda prav o popolni realizaciji člena 7 avstrijske državne pogodbe. Pričakujemo od sodelavcev avstrijske državne pogodbe jasna stališča k problematiki slovenskega ljudstva na Koroškem, v upanju, da bo reševanje problemov napredovalo v obojestranskem dialogu in prijateljskem vzdušju.

Politika dialoga pa nikakor ne pomeni in ne more pomeniti, da koroški Slovenci ne bomo vedno in jasno nakazovali diskriminacij našega ljudstva, da ne bomo jasno postavljali naših zahtev, da se ne bomo bojevali za enakopravnost slovenskega ljudstva. Zato z vso ogorčenostjo obsojamo nastop parlamentarne policije pri zadnjem zasedanju parlamenta proti koroškim Slovincem in njihovim simpatizantom, ker tako nastopanje ne odgovarja začetemu dialogu ter ne more poglobljati zaupanja do avstrijskih demokratičnih ustanov. Solidarni smo zato z demonstranti, ki so šli na Dunaj brez dvoma v skrbi za slovenski narod. Gospe Mariji Wakունig, ki leži še v bolnici na Dunaju, pa želimo, da se čimprej vrne čila in zdrava med nas na Koroško.

Dragi rojaki, za samozavesten dia-

log z večino, za samozavesten dialog z vladajočimi v Avstriji ni alternative. Tudi demonstrativni akti, ki so potrebni, lahko služijo le ustvarjanju boljše pogovorne baze in nikakor niso in ne morejo biti v stanju spraviti avstrijsko vlado na kolena. Dokazujejo pa, da slovenski narod podpira zahteve, ki jih formulira vodstvo, in ne samo slovenski narod, ampak vedno večji je del tudi nemško govorečih Avstrijcev. Koroški Slovenci pa se moramo zavedati, da smo enakovredni člani avstrijske družbe, da obvladamo našo mentaliteto mučeništva, tarnanja, ampak samozavestno pogledimo v bodočnost, govorimo z našimi otroki materin jezik, pošiljamo jih v dvojezične otroške vrtce, zahtevamo dvojezično vzgojo tudi v javnih otroških vrtcih, prijavljamo jih k slovenščini v šolah, izobrazimo jih tudi v našem materinem jeziku in potem bomo koroški Slovenci brez dvoma postali — in mislim, da smo že postali — enakovredni člani koroške in avstrijske družbe. Razvoj v predelu Alpe-Jadran, razvoj v Evropi kaže, da je znanje jezikov bodočnost, da postajajo manjšine faktor, važen faktor v medsebojnih odnosih, ne most, po katerem drugi hodijo, ampak dejansko most, ki povezuje.

log z večino, za samozavesten dialog z vladajočimi v Avstriji ni alternative. Tudi demonstrativni akti, ki so potrebni, lahko služijo le ustvarjanju boljše pogovorne baze in nikakor niso in ne morejo biti v stanju spraviti avstrijsko vlado na kolena. Dokazujejo pa, da slovenski narod podpira zahteve, ki jih formulira vodstvo, in ne samo slovenski narod, ampak vedno večji je del tudi nemško govorečih Avstrijcev. Koroški Slovenci pa se moramo zavedati, da smo enakovredni člani avstrijske družbe, da obvladamo našo mentaliteto mučeništva, tarnanja, ampak samozavestno pogledimo v bodočnost, govorimo z našimi otroki materin jezik, pošiljamo jih v dvojezične otroške vrtce, zahtevamo dvojezično vzgojo tudi v javnih otroških vrtcih, prijavljamo jih k slovenščini v šolah, izobrazimo jih tudi v našem materinem jeziku in potem bomo koroški Slovenci brez dvoma postali — in mislim, da smo že postali — enakovredni člani koroške in avstrijske družbe. Razvoj v predelu Alpe-Jadran, razvoj v Evropi kaže, da je znanje jezikov bodočnost, da postajajo manjšine faktor, važen faktor v medsebojnih odnosih, ne most, po katerem drugi hodijo, ampak dejansko most, ki povezuje.

Odločili smo se za novi dialog

seči moramo, da postane narodna skupnost vedno bolj sposobna vzeti svojo usodo v svoje lastne roke, da se emancipira, da je močna za samostojni dialog. Zato torej brez samostojnih, tudi volilno-političnih nastopov ne gre.

Drugi cilj naše politike je bil in bo moral ostati, da večinski narod in njegove politične predstavnike prisilimo do političnega dialoga z nami, da nam uspe, jim dopovedati, da so soodgovorni za našo usodo.

V tej politični luči je treba videti moje glasovanje za manjšinski šolski zakon. Razumem, da na prvi pogled ni logike v tem, če na eni strani oceniš manjšinsko-šolski zakon kot slab zakon, na drugi strani pa zanj glasuješ. Ne glede na pravilno pogajalsko pot — spreminjaj zakonski predlog, da celo s ponudbo lastnega pristanka k zakonu — sem se moral odločiti, da prevzamem soodgovornost za ta zakon. Vedel sem, da bo postal veljaven — tudi za nas, ker bo verjetno skozi desetletja osnova za izobrazbo naših najmlajših. Vendar smo si s soglasovanjem priborili politični mandat, da lahko soodločamo pri izvajanju in konkretizaciji zakona, ko bo šlo za prenašanje zakonskih določil v šolsko stvarnost.

Diskusija o šolstvu je požirala že vse naše sile in smo hote ali nehote zanemar-

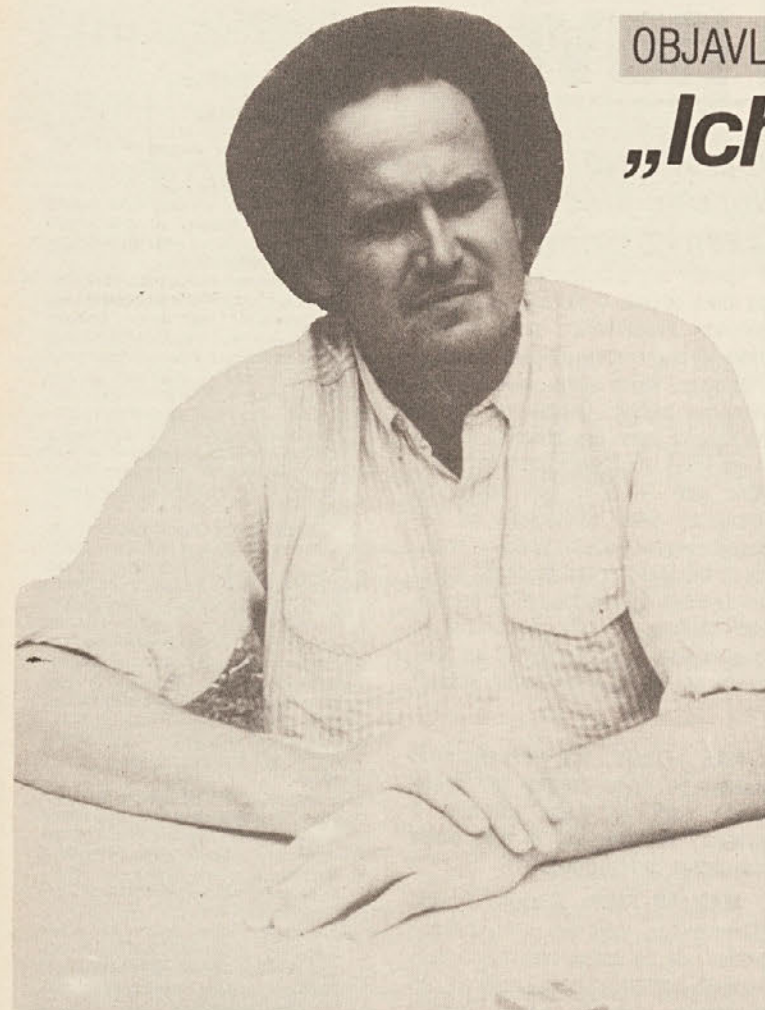
raštvo med obema narodoma v deželi. To ne pomeni, da mislim, da so se vsi koroški Saulusi že spremenili v prijazne Pavleje. Vendar menim, da se bo žito kaj kmalu ločilo od plevela. Tisti, ki so samo špekulantsko skočili na vlak novega dialoga, bodo v kratkem odskočili, ker novi dialog more pomeniti le zavarovanje in izgradnjo manjšinskih pravic po potrebi manjšine in reševanje vseh bodočih vprašanj v dogovoru — v konsenzu z manjšino; to vsebuje tudi moje pismo, naslovljeno na Vranitzkega, Mocka, Haiderja, Wagnerja in Scheucherja, na katero sem dobil že pozitiven odgovor od kanclerja in vicekanclerja.

Smo v trenutku velikega preobrata; je pač tako, če dovolite prispodobo: ko želim obrniti vrsto vojakov, se pač tisti na sredi zasuka samo na mestu, tisti na skrajnem krilu pa imajo seveda najdaljšo pot, da se vrsta spet uravna. Naloga narodnega predstavnika pa je v tem, da se na eni strani čuti močno povezanega z vsakim članom naroda, hrati pa mora imeti vizije in le-te uresničevati in se jim približevati z vsakodnevnim delom.

Delo, gibanje, iniciativnost, idealizem, pripravljenost za žrtve pa bodo tudi v bodoče osnova naših uspehov. Bodimo zreli in samozavestni, zavedajoč se svojih moči za novi dialog.

OBJAVLJAMO IZVLEČKE IZ GOVOROV PARLAMENTARNIH POSLANCEV ZELENIH ANDREASA WABLA IN DR. PETRA PILZA:

„Ich habe Smolle in den Ausschußverhandlungen bewundert“

Meine Damen und Herren! Dieser Initiativantrag, der hier vom Bundeskanzler a. D. Sinowatz als großartige Voraussetzung für diese Lösung dargestellt wurde, hat eindeutig die Handschrift der Minderheitenfeindlichkeit getragen und war vom Ungeist der Trennung und der Angst und dem eigenen Unvermögen, mit dem Fremden umzugehen, getragen.

Der Herr Abgeordnete Sinowatz hat gesagt, Jahrzehnte habe er sich mit der Volksgruppe befaßt. Das kann schon sein, das spreche ich ihm auch nicht ab. Aber was ist bitte in der Zeit geschehen? Wenn ich daran denke, daß die SPÖ doch bereits fast zwei Jahrzehnte in diesem Land den Bundeskanzler stellt, die Mehrheit stellt, daß die SPÖ in Kärnten den Landeshauptmann stellt, so heißt das, sie hat die Möglichkeit gehabt, ihren Grundsätzen voll zu entsprechen.

Meine Damen und Herren! Kehren wir noch einmal zu dem Geist, der diesem Initiativantrag innewohnt, zurück, der so zerstörerisch an diesem Gesetz ist. Ich erlebe jetzt, gerade in der grünen Fraktion, aber nicht nur in der grünen Fraktion, sondern natürlich auch unter den Slowenen, wie schmerzhaft es ist, wenn davon gesprochen wird, daß man halt einen Kompromiß schließen und jeder halt ein bißchen nachgeben soll.

Meine Damen und Herren! Jörg Haider hat gesagt: Es gibt hier nur einen Gewinner, daß sind die Eltern und die Kinder. Er hat das sehr großartig demagogisch verkündet.

Meine Damen und Herren! Bei einem Kompromiß zwischen Mehrheit und Minderheit gibt es nur einen Verlierer, und das ist die Minderheit. Denn, was kann denn der Mehrheit Fürchterliches passieren, wenn sie nachgibt?

Es kann der Mehrheit passieren, daß ein Angehöriger dieser Mehrheit zu seiner deutschen Muttersprache auch noch Slowenisch kann, das wäre das ganze Unglück, das der Mehrheit passieren könnte. Aber der Minderheit passiert folgendes, wenn sie nachgibt: Die Minderheit verliert einen Teil ihrer Substanz, und ihrer Identität. Ich muß sagen, ich habe den Abgeordneten Smolle in diesen Ausschußverhandlungen bewundert; Smolle hat versucht, in diesen Ausschüssen aus einem Gesetz etwas Positives zu machen. Ich sage Ihnen, es ist ein Gesetz, wo die Metaphor des Dolches paßt. Man hat der Minderheit einen Dolch in die Brust gestoßen und dann gesagt, jetzt zieh ich ein Stückchen raus, geht's ihnen schon besser Herr Smolle? Geht's den Slowenen schon besser? Ziehe ich noch ein Stückchen heraus, geht's ihnen jetzt noch ein bis-

serl besser, haben's vielleicht noch immer Fieber? Das war die Ausgangssituation! Ich bin da drinnen gesessen und habe Sätze gehört wie: Herr Kollege Smolle, wenn Sie hier nicht mitgehen, dann beschließen wir das Gesetz in der Ausgangssituation des Drei-Parteien-Pakts!

Das waren Drohungen, die waren massiv im Raum. Die wurden ausgesprochen.

Meine Damen und Herren! Die Grünen haben hier nur zwei Möglichkeiten: auszuwählen aus einem sehr großen Fehler und aus einem etwas weniger großen Fehler. Smolle hat in diesen Verhandlungen verzweifelt versucht, Verbesserungen zu erreichen. Es sind noch grundsätzliche Widersprüche in diesem Gesetz. Es sind noch grundsätzliche Ungeister in diesem Gesetz. Smolle hat versucht, hier und jetzt in diesem Haus Stück für Stück an

Verbesserungen zu erkämpfen und Stück für Stück an diesem zerstörerischen Werk zu reparieren. Und ich sage es noch einmal: Es hat einige Abgeordnete gegeben, die ihm geholfen haben, aber wenn all jene, die dauernd die Demokratie hochhalten, wenn all jene, die ihre Grundsätze hochhalten, hier Druck gemacht hätten, hier politisch ganz klar argumentiert hätten, wenn sie ihre Parteibücher zurückgelegt hätten, dann würde die Situation der Volksgruppe anders aussehen und nicht so, (Beifall bei den Grünen) daß jedes Jahr um ein paar Volksgruppenmitglieder weniger sind.

Ich sage noch einmal, meine Damen und Herren; ein großer Fehler ist hier passiert und der Fehler wurde gemildert. Es liegt natürlich auch eine Chance drinnen in der Zukunft zu zeigen, ob hier wirklich einige Abgeordnete

nicht nur schöne Reden gehalten haben, sondern ob sie das wirklich ernst meinen, was in unseren Gesetzen drinnensteht. Ich werde ja sehen, was dann in Zukunft geschieht, ob es dann eine zweisprachige Handelsakademie gibt. Wir werden ja sehen, ob es einen Kindergarten gibt, wir werden ja sehen, wie dann die Ausbildung tatsächlich aussieht und wir werden ja sehen, wie in Zukunft das Klima in Kärnten aussehen wird.

Damit schließe ich meine Rede und hoffe, daß Abgeordneter Smolle mit seinen Vertretern der Volksgruppe und mit jenen, die ihm zustimmen, zumindest ein wenig Erfolg gehabt hat bei seinem verzweifelten Versuch, hier das Schlimmste abzuwenden.

Državni poslanec
Andreas Wabl

„Diese Zusage von Vranitzky wird möglicherweise in Zukunft für die Vertreter der Slowenen noch sehr wichtig werden!“

Meine Damen und Herren! Es ist wahrscheinlich relativ sinnlos, wenn ich der Mehrheit dieses Parlaments erkläre, was in der Minderheitenfrage passiert. Sie haben die Minderheit für sich längst abgeschrieben, und Karel Smolle hat wirklich völlig auf sich allein gestellt in diesem Unterausschuß versucht, zu verteidigen, was nach seiner Meinung noch verteidigbar war, und er hat vereinzelt und allein, ohne wirkliche Unterstützung der anderen Parteien, für die Slowenen, für seine Volksgruppe, kämpfen müssen.

Es hat keine politischen Allianzen gegeben. Es hat keinen Aufschrei eben aus der SPÖ gegeben: Helft, unterstützt die Minderheiten, unterstützt öffentlich Karel Smolle in seinem Kampf, die Minderheiten halbwegs zu schützen, den Einbruch der Minderheitenrechte noch so zu gestalten, daß die Existenz der

Minderheit nicht gefährdet ist! Kein Aufschrei ist durch die SPÖ gegangen. Niemand außerhalb des grünen Bereichs und außer den kritischen und demokratischen Leuten, die auf seiten der Slowenen und überhaupt der Minderheiten stehen, hat öffentlich gesagt, daß man Karel Smolle in seinem völlig vereinzelt Kampf in diesem Unterausschuß unterstützen muß. Es ist eine moralische Frage, die weit über politische Fragen hinausgeht, den einzigen Minderheitenvertreter in diesem Parlament nicht allein zu lassen. Aber von den drei Parteien, von der überwiegenden Mehrheit dieses Parlaments, auch von jenen, die früher als linke Sozialdemokraten noch im Solidaritätskomitee für die Rechte der Minderheiten in Österreich engagiert mitgearbeitet haben, ist Karel Smolle, ist die Minderheit in Südkärnten in einem für mich unfabbaren Aus-

maß im Stich gelassen worden.

Das wollte ich einleitend feststellen, und ich möchte daher auch meine ganze Solidarität mit dem Kampf von Karel Smolle in diesem Unterausschuß und auch außerhalb dieses Ausschusses ausdrücken. Trotzdem möchte ich nicht jetzt hier vom Rednerpult aus direkt an Karel Smolle wenden und ein paar meiner schwerwiegenden Bedenken gegen diesen Kompromiß in aller Öffentlichkeit, denn das ist ja eine öffentliche Diskussion, die wir auch weiter führen müssen und weiter gemeinsam führen müssen, darlegen.

Ich glaube, daß man gerade in der jetzigen Situation in Österreich, die durch steigende Ausländerfeindlichkeit, steigende Fremdenfeindlichkeit, steigender Antisemitismus und steigende Minderheitenfeindlichkeit geprägt ist, diesen Tendenzen nicht den Weg ebnen soll, indem man ei-

nem Apartheidmodell, einem Trennungsmodell wenn auch um die größten Bedenken wenn auch mit begleitenden Mißverständlichen Erklärungen der Gegnerschaft gegen die Apartheid die Zustimmung gibt. Es könnte nämlich eines passieren: daß ab jetzt keine Angriffe mehr erfolgen, daß die Rechte der Minderheit ab jetzt in vollem Umfang respektiert werden und daß ein Konsensprinzip eingeführt wird, ein Konsensprinzip, das besagt, die Parteimänner der drei Parlamentsparteien verpflichten sich, keine Änderungen vorzunehmen, ohne die Zustimmung der Minderheitenvertreter durchzuführen. (Beifall bei den Grünen.)

Trotzdem kann man etwas Positives anmerken. Es hat heute etwas gegeben, was untergeordnet ist und was ich persönlich als ein sehr erfreuliches Zeichen anwende. Smolle und ich haben

gemeinsam einen Vorschlag erarbeitet, es mögen alle Parteimitglieder der anderen Parlamentsparteien eine schriftliche Erklärung abgeben, daß das der letzte Angriff auf die Rechte der slowenischen Minderheit in Kärnten ist, daß ab jetzt keine Angriffe mehr erfolgen, daß die Rechte der Minderheit ab jetzt in vollem Umfang respektiert werden und daß ein Konsensprinzip eingeführt wird, ein Konsensprinzip, das besagt, die Parteimänner der drei Parlamentsparteien verpflichten sich, keine Änderungen vorzunehmen, ohne die Zustimmung der Minderheitenvertreter durchzuführen. (Beifall bei den Grünen.)

Karl Smolle hat eine einzige Antwort erhalten, eine Antwort, die ich für sehr bedeutsam halte. Das war — die Antwort von Bundeskanzler Vranitzky. Und die Antwort von Bundeskanzler Vra-

nitzky war durch die Bank und zu 100 Prozent positiv. Diese Zusage von Vranitzky — und ich möchte das jetzt einfach gerne in aller Öffentlichkeit festhalten — wird möglicherweise in Zukunft für uns und speziell für die Vertreter der Kärntner Minderheit noch sehr, sehr wichtig werden.

Meine Damen und Herren! Noch etwas Positives hat diese Debatte für mich gebracht. Ich glaube, als ziemlich erste Partei in diesem Parlament haben wir Grünen heute unter Beweis gestellt, daß es uns mit dem freien Mandat der Abgeordneten außerordentlich ernst ist. So wie ich die anständigen Motive von Karel Smolle, die ihn trotz allen Bauchwehs zu seinem Kompromiß geführt haben, respektiere, weiß ich, daß Karel Smolle meine Motive, gegen diese Einigung zu stimmen, in vollem Umfang respektiert. Das ist Befreiung von Klubzwang!

Državni poslanec
dr. Peter Pilz

Dvojezični učitelji vidijo precej težav

Krščanska kulturna zveza in Slovenska prosvetna zveza sta pretekli ponedeljek vabili dvojezične učitelje, otroške vrtnarice in vzgojitelje dijaških domov na srečanje v katoliški dom prosvete v Tinje. Vabilu se je odzvalo nad 60 pedagogov, ki so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem državnega

poslanca Karla Smolleta in univ. ass. dr. Mirka Wakouniga o trenutni šolski situaciji. Dr. Franc Sereinig pa je razložil nekatere važne pravne aspekte dvojezičnega šolstva, s katerimi bodo s pritožbo na ustavno sodišče skušali izboljšati dvojezično šolstvo.

• Dr. Sereinig je dejal, da so v pravi postopki na ustavno sodišče v treh važnih točkah.

• Državna pogodba zagotavlja slovenski narodni skupnosti elementarni pouk. Zato bodo pred ustavnim sodiščem osporavali pouk slovenščine v 4. razredu ljudske šole, ki bi moral biti pravzaprav enak pouku v prvih treh stopnjah.

• Pouk slovenščine naj bi bil povsod možen kjer živi slovenska narodna skupnost. Ob konkretnem primeru mesta Celovec bodo skušali to doseči.

• Pred ustavnim sodiščem bodo sku-

šali tudi osporavati doslejšnji prijavni princip.

Dvojezični učitelji so v diskusiji izrazili svoje nezadovoljstvo predvsem nad rešitvijo asistenčnega oz. dodatnega učitelja. Večinoma so učitelji zastopali mnenje, da bodo z dodatnim učiteljem zelo težko skupno poučevali, neki učitelj iz Šentjakoba je celo menil, da zanj paralelni pouk v enem razredu sploh ni možen. Čeprav so učitelji vabljeni še pred začetkom novega šolskega leta na tečaje in informativne sestanke, so bili vsi zelo skeptični, da bo možno izvesti novi šolski model. Možna posledica

nove ureditve bo, tako nekateri učitelji, da bodo dvojezični učitelji iz pedagoških razlogov raje šli v svoj lastni prostor, kar pa bi pomenilo ločevanje.

Državni poslanec Karl Smolle pa je posebno opozoril učitelje na komisijo, ki bo nadzorovala novo šolsko ureditev. Šele s pogajanjem, tako Smolle, je uspelo doseči in sestaviti to komisijo, na katero bodo zdaj učitelji in starši lahko naslovili morebitne pritožbe. Prav tako s pogajanjem je Smolletu na Dunaju uspelo popraviti in korigirati „pedagoški“ model. Da pa je bilo to sploh možno, tako Smolle, je moral

dati v parlamentu svoje privoljenje k novemu modelu, rešitve med da ali ne ni bilo.

Mnenju dr. Wakouniga, da nova šolska ureditev za slovensko narodno skupnost ni zadovoljiva, se je priključil tudi dv. sv. dr. Valentin Inzko, ki pa je poudaril, da je Karl Smolle kot parlamentarec opravil zelo važno delo in da je v določenih točkah dosegel važne napredke. Dr. Inzko je pred zbranimi učitelji prosil ZSO, da pošlje svoje zastopnike v novo komisijo, v kateri imajo Slovenci tudi sami možnost nadzorovati izvedbo nove šolske ureditve.

Si-Ku.

Dolga je bila debata o manjšinskem šolstvu prejšnji teden v parlamentu. Tisoč strani je debel protokol o tej debati. Mnogo se je govorilo o kulturni pestrosti, ki da jo povzročajo avstrijske manjšine, in govorilo se je o historičnem kompromisu v šolskem vprašanju. Predstavniki vseh strank so nenadoma govorili, kakor da bi bili največji zagovorniki avstrijskih manjšin. Prazne besede, katerim smo že prevečkrat verjeli, bodo rekli nekateri. Drugi bodo v tej debati našli upanje na novo in boljše avstrijsko manjšinsko politiko.

Debato kot tako je težko oceniti. Gotovo pa je zrcalo za odnos avstrijskih poslancev do svojih manjšin.

In še nekaj je debata ponovno dokazala: mnogo poslancev noče več slediti argumentaciji koroških kolegov. Medtem, ko so koroški poslanci krčevito zagovarjali pravico staršev in opozarjali na „nevarnost, ki preti nemško govoreči večini od slovenske narodne skupnosti“, so se poslanci iz drugih zveznih dežel lotili perspektiv avstrijske manjšinske politike. Dosedanji avstrijski manjšinski politiki nikakor niso izstavili dobrega spričevala.

Sledeči citati pričajo o nakanem disputu med koroškimi in ostalimi odborniki.

Anton Leikam — SPÖ Koroška: „Die Eltern deutschsprechender Kinder, die hier eine Benachteiligung gesehen haben, haben sich mit Recht aufgeregt, und das ist wirklich verständlich.“ Kakor je znano,

na deželni šolski svet ni prispela niti ena pritožba. Kjer primanjkuje argumentov, ne primanjkuje laži.

Alois Huber — FPÖ Koroška: „Es ist aber völlig richtig, beim Zweitlehrer die Slowenischkenntnisse nicht zur Pflicht werden zu lassen. Mit dieser Pflicht würde man im gesamten Südkärntner Raum mit einem Slowenenanteil von maximal 7% ein absolutes Monopol für die slowenischsprechenden Lehrer schaffen. Das ist und wäre eine Zumutung gegenüber der Mehrheitsbevölkerung von 92% der Gesamtbevölkerung.“ Svobodnjaki govorijo spet o etničnem proporcju.

Dipl. Ing. Hans Gasser — ÖVP Koroška: „Die Versuche 1918, 1919 und auch 1945 Teile unseres Heimatlandes dem Nachbarstaat Jugoslawien gewaltsam einzuverleiben, die schrecklichen Ereignisse des NS-Regimes, aber insbesondere die grauenhafte slowenische Partisanentätigkeit in

PIŠE RIHARD GRILC

den Jahren 1944, 1945, durch die unzählige unschuldige heimat-treue Kärntner, insbesondere windische Bergbauernfamilien verschleppt und ermordet wurden, sind leider noch nicht vergessen und haben eine gewisse Urangst hervorge-rufen.“ Čuda, da je poslanec Gasser nacistično strahovlado sploh omenil.

Dr. Feliks Ermacor — ÖVP: „Die österreichische Minderheitenpolitik war seit 1920 nie eine offene Minderheitenpolitik. Die Förderung der Volksgruppen entspricht keineswegs dem Geist der propagierten Volksgruppenpolitik in Österreich.“

Dr. Andreas Kohl — ÖVP Tirolska: „Das neue Schulrecht ist sicherlich vom defensiven Minderheitenschutzgedanken geprägt. Von einem solidarischen Minderheitenschutz, von einer gleichberechtigten Anerkennung dieser Kultur ist nicht viel zu spüren. (...) Es wären Vorschläge zu prüfen, die die Rektorenkonferenz in einer umfangreichen und leider viel

zu wenig beachteten Untersuchung dargelegt hat. Das wäre das Problem der Kindergärten und der Berufsschulen für Minderheitenangehörige. Das wäre die Überprüfung der Lehrpläne im Hinblick auf den Schutz der Minderheiten in mehreren Bundesländern in diesem Lande.

Das wäre auch die großzügige Durchführung der Gleichberechtigung der Minderheiten-sprache im Bereich der Amt-sprache und vor allem der topografischen Bezeichnungen. Das wäre auch eine kulturelle Berücksichtigung beim ORF, in der Erwachsenenbildung, in der öffentlichen Selbstverwaltung. Hier haben wir überall sehr große Lücken. Es wären aber auch im Bereich der Verfassung-srealität einige Dinge zu überlegen. Minderheitenschutzbestimmungen fehlen mir in den Landesverfassungen von Burgenland und von Kärnten. In den Landtagswahl-ordnungen, in den Gemein-de-wahlordnungen sollen eigene Minderheitenabgeordnete nach deutschen Modellen, nach dänischen Modellen vorgesehen werden, die mit einer geringeren Wahlzahl gewählt werden, damit auf alle Fälle die Min-derheit vertreten ist.

Če bodo besedam poslancev iz drugih zveznih dežel sledila tudi dejanja, bo moral koroški poslanec dipl. inž. Gasser svojo pesem, ki jo citira v parlamentu, sledeče spremeniti: „Hört's liabes Parlament, Schotzale klan's, zwa Sprachen turst reden und Herzen host nit nur ans.“

Prireditev je olepšal tudi MoPZ „Kočna“ (vodi prof. Feinig)

Minulo nedeljo, 12. junija 1988, sta osrednji odbor KKZ in predsedstvo NSKS podelila pomembnemu politiku, kulturniku in publicistu prof. Andreju Einspielerju v čast in spomin, dvema pomembnima Koroščema — dr. Ernstu Waldsteinu in dv. sv. dr. Valentinu Inzku 1. Einspielerjevo nagrado.

Einspielerjeva nagrada, katero KKZ ne namerava podeljevati vsako leto, ampak le takrat, ko se bo

Predsednik „Kočne“ in KKZ dr. Zerzer je odkril spominsko ploščo pri Pregleju

ponujal kak izredno zaslužen kandidat, je namenjena takim članom večinskega naroda, ki se v duhu Andreja Einspielerja trudijo za boljše razumevanje med obema narodoma na Koroškem.

Dr. Inzko in dr. Waldstein prejela 1. Einspielerjevo nagrado

Že v svoji slavnostni pridigi je pri sv. maši v Svečah mag. Ivan Olip orisal lik Andreja Einspielerja, katerega se letos spominjamo ob 100-letnici njegove smrti. Po citatu A. M. Slomška „Vera vam bodi luč, materin jezik pa ključ do zveličavne narodove omike“ je Olip orisal dve temeljni vrednoti v življenju Andreja Einspielerja. Predvsem mladina se naj bi zgledovala ob omenjenih vrednotah, za katere sta živila Einspieler in Slomšek, kajti mladina je bodočnost vsakega naroda, tako Olip.

Za glasbeni okvir Einspielerjeve proslave so poskrbeli moški pevski zbor „Kočna“ iz Sveč (vodi dr. Anton Feinig), godba na pihala iz Šmihela (vodi Julijan Burdzi) in mešani pevski zbor „Hrast“ iz Dornberda (vodi Hilarij Lavrenčič).

Pozdravne besede v imenu Kršćanske kulturne zveze je spregovoril številnim navzočim in vrsti častnih gostov dr. Janko Zerzer, ki je utemeljil podlitev Einspielerjeve nagrade. „Da smo letos, ob 100-letnici smrti Andreja Einspielerja izbrali dva kandidata, od katerih je eden Slovenec, ima svoje posebne razloge. Že pred več kot 120 leti je namreč povezovalo slovenskega politika Andreja Einspielerja izredno duhovno sorodstvo z nemško-koroškimi duhovnikom, pesnikom, pisateljem in žurnalistom Vinzenzom Rizzijem. Einspielerjevo stališče je bilo v enaki meri jasno kakor odločno. Koroška naj bi bila priznana kot nemško-slovenska, torej je treba

to dejstvo tudi uresničevati na vseh področjih: v šoli, v uradih, pri volilni ureditvi, v deželni upravi. Vsem v deželi delujočim silam naj bo dana možnost za neoviran razvoj. Rešitev ne more biti v zatiranju in zanikanju različnosti, temveč v spravi k neki nadrejeni enotnosti, ki povezuje enakopravnega Slovenca z enakopravnim Nemcem. To vez pa ustvarja medsebojno priznanje in spoštovanje, odkrito bratstvo in ljubezen, polna enakopravnost in pomiritev.

In Rizzij pravi, da zatiranje slovenskega dela koroškega prebivalstva ni le nesmiselno, temveč celo nevarno, saj ogroža obstoj Koroške. Tako zatiranje se dogaja, če je ljudstvu zabranjena izobrazba v materinščini. Kdor išče mir na napačnih osnovah, pa bo žel sovražstvo.

Kako je mogoče premostiti sovražstvo in iskati pot sprave, nam je pokazala v našem času koroška škofijska sinoda, v kateri sta za odnose med večinskim in manjšinskim narodom izdelala osnove prav današnja nagrajenca,“ tako dr. Zerzer.

Prvi dokument, ki vsebuje posamezna določila glede upoštevanja slovenskega in nemškega jezika v Cerkvi na južnem Koroškem sta izdelala dr. Waldstein in dr. Inzko. S tem je nastal škofijski zakon in vseavstrijska sinoda je sprejela ta predlog o sožitju obeh narodnih skupin na Koroškem. Dosledna prizadevanja Slovensko-nemškega koordinacijskega odbora krške

škofije, katerega vodita dr. Waldstein in dr. Inzko, so dosegla na cerkvenem področju take uspehe, da bi položaj v Cerkvi lahko bil zgled za druga področja.

Predsednik NSKS dr. Matevž Grilc je v svojem slavnostnem govoru, katerega objavljamo na str. 2 v celoti, med drugim poudaril, da se je NSKS odločil za novo politiko, v upanju za nov dialog in je to krepko utemeljil.

Slavljencema dr. Waldsteinu in dr. Inzku sta podelila 1. Einspielerjevo nagrado predsednik KKZ dr. Janko Zerzer in predsednik NSKS dr. Matevž Grilc. Z nagrado ni povezana nobena materialna dotacija, temveč ima simboličen značaj. Kot znak priznanja je dr. Zerzer izročil nagrajenca poleg listine umetniško oblikovan bronast reliefni portret Andreja Einspielerja, ki ga je prav za ta namen že pred nekaj leti ustvaril domači kipar France Gorše.

Za dobljeno Einspielerjevo nagrado sta nagrajenca izrekla iskreno zahvalo KKZ in NSKS. „Vesel sem in srečen, da lahko služim obema narodoma v smislu boljšega sožitja in se bom trudil tudi v bodoče za harmonično sožitje obeh narodnih skupin na Koroškem,“ tako dr. Waldstein, ki se je ob tej priložnosti zahvalil dr. Inzku za odkrito sodelovanje.

Prav tako je pojmoval dv. sv. dr. Inzko Einspielerjevo nagrado kot znak priznanja KKZ in NSKS za trud za boljše sožitje. Tudi on se je zahvalil svojemu sodelavcu dr.

Waldsteinu za najboljše sodelovanje in za številne pobudne nasvete.

Po podelitvi nagrade so številni gostje izkoristili priložnost za pozdravni govor.

Tako je državni poslanec Karel Smolle orisal Andreja Einspielerja kot človeka, ki je bil velik narodnjak in je znal tudi v najbolj kočljivih vprašanih najti pravi odgovor. „Lahko bi rekli, da je bil Einspieler lik perestrojke, ker je bil pripravljen z novimi idejami začrtati nov čas. Prav taki problemi se nam stavlajo tudi danes, ko gre za vprašanje šolstva. Mislim, da je prav, da smo se odločili za novo politiko, ker tako lahko damo narodu sosedu roko in stopimo z njim v dialog,“ tako Smolle, po katerem mnenju bo dialog tako krepak, kolikor bomo sami vanj doпрinesli.

Nadalje so spregovorili pozdravne besede še predstavnik Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici Peric Mauricio, zastopnik Mohorjeve družbe v Celju p. Hieronim Žveglič, Marko Tavčar za Mohorjevo družbo v Gorici, bistriški župan Baurecht, predsednik SPZ Tomaž Ogris in kanonik dr. Ivan Merlak za nadškofa dr. Alojzija Šuštarja.

V okviru slovesnosti ob 100-letnici smrti Andreja Einspielerja je bilo zaključno odkritje spominske plošče na Domu šestih duhovnikov Einspielerjev.

Praznovali smo 200-letnico župnije Loga vas

Cesar Jožef II. (1780—1790) je v sklopu svojih številnih reform tudi izdal povelje, naj noben vernik ne bi potreboval do nedeljske maše več kakor uro hoda. Tako je leta 1797 nastala tudi župnija Loga vas, ki je bila poprej podružnica Dvora; je torej ena izmed številnih „jožefinskih župnij“.

Iz leta 1787 je tudi ohranjena listina, iz katere je razvidno, da je imela „kuracija“ (podružnica) Loga vas že deseto leto svojega lastnega dušnega pastirja. Prvi župnik novoustanovljene župnije je bil Jakob Ostermann (1787—1797). Celih 23 let, od 1899 pa do 1922, je pastiral v Logi vasi dekan Štefan Singer, znani cerkveni in kulturni zgodovinar. Zaradi svoje pokončnosti in dušnopastirske zavzetosti pa zaradi svoje narodne trdnosti je moral pretrpeti veliko gorja, tako med prvo svetovno vojno kakor tudi v plebiscitni in poplebiscitni dobi; nacisti so ga vrgli v kacetu Oranienburg pri Berlinu in Dachau. Singer je umrl 24. februarja 1945 kot izgnanec v Fölingu pri Maria Trost blizu Gradca. Njegove zemeljske ostanke so pokopali 21. novembra 1945 v rodni Kapli ob Dravi. Od 1. avgusta 1969 je župnik v Logi vasi Martin Hotimitz, dekan rožeške dekanije.

V Logi vasi in okolici so našli vrsto arheoloških znamenitosti od prazgodovinske dobe pa do slovenske naselitve; tako so leta 1934 kopali vodovod in odkrili v globini 60 cm staroslovansko grobišče.

Romansko cerkev v Logi vasi je verjetno del sezidati krški škof Roman I. (1131—1167); cerkev je posvečena Mariji kraljici rožnega venca. Znana je tudi po zvonu, ki ga je ulil leta 1687 Matthias Landsmann v Celovcu; isti mojster je ulil znani gosposvetki zvon. Zvon je bil pravzaprav namenjen Svetim Višarjam, po nekem čudnem naključju pa je obvisel v Logi vasi. V letih 1809—1814 je Loga vas pripadala ljubljanski škofiji, ker je zahodni del Koroške bil priključen Napoleonovim Ilirskim provincam.

Pod župnijo Loga vas spada tudi podružnica Žoprače. Cerkvico so sezidali leta 1482 v gotskem slogu. Leta 1870 je pogorela. V farni kroniki piše med drugim: „Njih Veličanstvo cesar Franc Jožef I. so na prošnjo darovali za cerkev in zvona 300 goldinarjev. Vse drugo so obravnali dva botra in farmani.“ (1. 2. 1873).

5. junija 1988 so obhajali v Logi vasi župnijski praznik. Kljub izredno slabemu vremenu je to prisrčno slavlje lepo uspelo.

Že teden prej so imeli v župniji vrsto predavanj o krajevni zgodovini, o sveti Hemi in razvoju krške škofije in misijonih ter koncert okoliških cerkvenih zborov ter seveda domačega, ki ga že leta vodi z veliko požrtvovalnostjo Stanko Tschernitz. Za to delo prisrčen Bog plačaj. Pri tem koncertu je sodeloval tudi domači otroški zbor. V župnišču pa so pripravili razstavo o dogajanju v župniji. Slike zbuja zanimive in otožne spomine na čas, ko se Loga vas z okolico vred še ni tako dušila pod bremenom turizma.

Slovesno mašo v nedeljo, 5. junija, je obhajal generalni vikar K. H. Frankl. Slavnosti se je udeležil tudi vrbski župan Valentin Petritsch. Pozneje se je pridružil še Ciril Demšar, župnik na Dvoru, ki je prav ta dan obhajal zlato mašo.

Ob 200-letnici so izdali tudi slavnostno brošuro. Župnik Martin Hotimitz piše v svojem pozdravu med drugim: „Je še bodočnost za ta svet kljub vsemu pesimizmu. Je še veselje na tem svetu kljub vsej bedi in strahu. Sta še domačnost in človeška toplota na tem svetu navzlic vsemu odtujevanju in čustveni mrzloti. Sta še vera in upanje na tem svetu kljub vsej brezbriznosti. Torej, veselo obhajajmo 200-letnico obstoja naše fare!“

SAP Vojvodina se je predstavila v Celovcu

V ponedeljek, 13. junija, je bila v prostorih trgovske zbornice v Celovcu odprta velika in zelo informativna razstava o Vojvodini in njenem gospodarstvu.

Predsednik koroške trgovske zbornice Baurecht je poudaril pomen sodelovanja med Koroško in Vojvodino in omenil, da je to sodelovanje zelo tesno in plodno.

Boško Petrov, župan vojvodinskega glavnega mesta Novi Sad, in predsednik vojvodinske trgovske zbornice Milorad Felbab pa sta poudarila, da je Avstrija tista država v okviru EFTE, s katero ima Jugoslavija najplodnejše in tudi najbolj izrazito sodelovanje. Sploh pa

so vsi govorniki, tudi celovski župan Guggenberger, posebej omenili važnost sodelovanja med Koroško in Vojvodino in menili, da je treba manj govoriti in več pokazati, kar je tudi indirektno geslo te razstave.

Vojvodina se na tej razstavi dejansko predstavlja kot pokrajina, ki ima zelo pestro in visoko kvaliteto gospodarstvo ter lahko vnese mnogo impulzov tudi v koroško gospodarsko življenje. Zanimanje za razstavo, za katero ima prav jugoslovanski generalni konzul Borut Miklavčič precejšnje zasluge, je veliko. Otvoritve so se udeležili tudi predstavniki Zveze slovenskih zadrug.

-wafra-

Z desne: generalni konzul Borut Miklavčič, predsednik Zadrugne zveze Mihi Antonič in konzul Franc Mikša.

Krka: papežev križ stoji

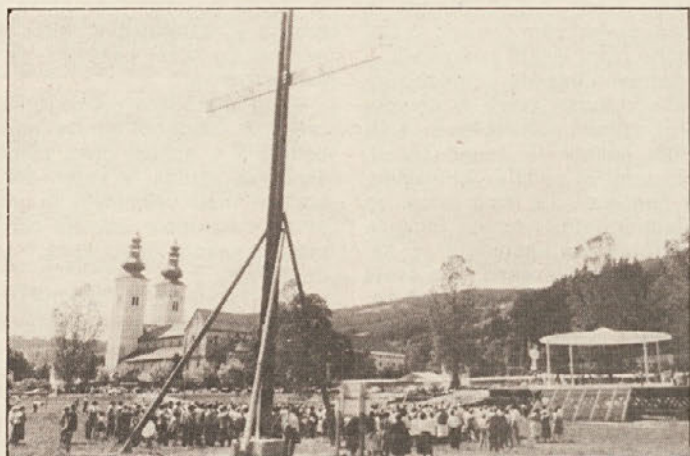
25. junij, dan papeževga obiska na Krki, je vse bliže in priprave nanj so v polnem zamahu. V soboto, 11. junija, je bila na Krki blagoslovitev velikega križa, papeževga križa, ki bo kot edini vidni spomin na papežev obisk ostal na polju, kjer bo slovesna papeževa maša. Križ je konstrukcija iz lesa in aluminija in ima na kovinasti prečnici spredaj črki alfa in omega, zadaj pa le letnico 1988.

Pionirji avstrijske zvezne

vojske so postavili podest, na katerem bo papež bral mašo, stoji pa že tudi baldahin nad podestom.

V okviru Heminega jubilejnega leta so renovirali krško stolnico, med drugim tudi stolp. Popravila je izvedlo znano vzhodnotirološko podjetje Mayerl, v soboto pa so s helikopterjem prepeljali, „prinesli“ na stolp obe jabolki. To spektakularno akcijo je spremljala velika množica gledalcev.

-wafra-

V ospredju papežev križ (med blagoslovitvijo), desno podest z baldahinom, levo krška stolnica

ČESTITAMO

Sonji in Tonetu Wakouni-gu iz Mlinč se je rodil sinček Niko. Iskreno čestitamo.

Brigitti in Marku Sommergerju se je rodila hčerka Miriam. Naše iskrene čestitke.

Prejšnjo soboto sta si obljubila večno zvestobo

Monika Hribar, pd. Furjanova, in Flori Smrtnik, pd. Bistričnikov z Obirskega. Mladoporočencema iskreno čestitamo in jima želimo obilo sreče na njuni življenjski poti.

V Železni Kapli je obhajala 80. rojstni dan Johana Mihelič. K temu osebnemu prazniku iskreno čestitamo ter ji kličemo še na mnoga zdrava in srečna leta.

Slovenji Plajberk: družaben popoldan z otroki

V Užekarjevem stogu je v nedeljo, 11. junija, popoldne bilo vse živo: starši in otroci Slovenjega Plajberka so skupno priredili družaben popoldan, ki so ga naslovili „Mi otroci — Wir Kinder“.

Na sporedu so bile razne igrice, nastopi otrok in staršev ter veliko veliko zabave in razposajenosti. Gost popoldneva pa je bila glasbeno-dramska skupina iz Žirovnice, ki je s svojim petjem pesmi narodov navdušila mlade in odrasle Plajberžane. Žirovničani so pustili poslušalcem uganiti, od kod so posamezne pesmi; da pa stvar ne bi bila pretežka, so pri vsaki pesmi pokazali tudi znamenitost dotične dežele.

Popoldan pri Užekarju je res bil otroški praznik, ki mu je očarljivo okolje — starodaven in spoštljiv stog — dalo še poseben pečat. Vsi navzoči so se odlično imeli, čemur se tudi ni čuditi, saj so k temu sami največ prispevali in tako hkrati okrepili vaško skupnost. Pomemben delež pri tem pa gre učitelju Kristijanu Zeichnu, ki je k sodelovanju pritegnil tudi otroke, ki obiskujejo glavno šolo ali pa gimnazijo, in pa Kristi Lausegger: oba sta imela na skrbi tudi priprave za igrice in nastope. Praznika pri Užekarju se je udeležil tudi občinski odbornik Volilne skupnosti Borovlje mag. Peter Waldhauser.

-k-

Nekaj da preobleka, nekaj plejbek, ostalo pa navdušenje nastopajočih in že je tu odlična točka sporeda

Ali je Užekarjev stog že videl tako odlične igralce?

ČESTITAMO

V Podkrajju pri Libučah je v nedeljo, 12. junija, obhajala svojo 87-letnico Julijana Grilc, mati predsednika NSKS. Želimo ji obilo božjega blagoslova ter predvsem zdravja.

V Špitalu ob Dravi praznuje svojo 75-letnico dolgoletni naročnik Našega tednika Lojze Dolinar. Iskrenim čestitkam in naj-

boljšim željam vseh sorodnikov in znancev se pridružuje tudi naše uredništvo.

V Šentjurju pri Pliberku praznuje Anton Grilc svoj 88. rojstni dan. Iskreno čestitamo za ta visoki življenjski praznik in mu ključemo še na mnoga zdrava, srečna in blagoslovljena leta.

Nove telefonske številke uredništva Našega tednika: (04 63) 51 25 28 / 24, 25, 26

Šentjanž v Rožu: Umril je Anton Pšajder

Dobra dva meseca sta minila, odkar smo na šentjanškem pokopališču predali materi zemlji truplo Mihija Basteja, ki je zapustil ta svet za posledicami zahrbtnne bolezn v 70. letu starosti. Dne 8. junija v opoldanskih urah se je spet oglasil mrtvaški zvonček iz lin naše farne cerkve in naznanil drugi smrtni primer, ki nas je ganil v srce. Poslovil se je od tega sveta za vedno naš dober in priljubljen faran Toni Pšajder iz Šentjanža.

Težki in neozdravljivi bolezn je kljuboval dolgo let. Letos in lansko leto se je moral pogostokrat zateči v celovško bolnico, a vsa zdravniška pomoč ni bila več kos njegovi bolezn; nad njegovim izčrpanim truplom je zmagala smrt, napočil je dan večnega miru in pokoja.

Toniju Pšajderju je tekla zibelka na spodnjem Štajerskem in sicer v Kapli na Kozjaku. Ko je bil star 13 let, mu je umrla mati, zelo mlad je moral služiti pri tujih ljudeh, ker doma ni bilo kruha za vse. Ko je priplula vojna vihra, je bil vpoklican k vojakom, leta 1941 je bil ujet in prišel v taborišče v Nemčijo. Tam si je tudi nakopal — kakor nam je večkrat povedal — kal te težke bolezn. Srečno je preživel to usodo in se še v vojnem času vrnil in naselil na Koroškem. Tu je spoznal svojo izvoljenko in bodočo ženo Marijo Koban, pd. Kuhelnovo Micijo na Šentjanških Rutah. Leta 1951 sta se poročila, oba pridnih rok sta si po treh letih skupnega življenja kupila zemljišče v Šentjanžu, tam sta si pozidala v zelo težkih življenjskih razmerah lasten in prijeten dom.

Po poklicu je bil rajni Toni gozdni delavec, več let pa je delal tudi na Jaričevi žagi v Borovljah.

Čez vse ga je veselilo delo v gozdu. Ko je zaradi bolezn moral v predčasni pokoj, je še rad zahajal v gozd in delal drva za sebe ali za druge. Ko je že slutil, da se na-

giba njegovo življenje proti koncu, je bila njegova želja tudi še ta, da se mu položi na krsto šopek vejic iz raznih dreves, da bi ga spremljale na njegovo večno bivališče.

Svojih narodnih in verskih načel, ki so mu jih dali njegovi starši na življenjsko pot, se je rajni Toni držal do zadnjega. Ko smo leta 1977 začeli s popravo naše farne cerkve, župnišča in pokopališča, se je Toni rade volje postavil v vrsto tistih, ki so brezplačno pomagali izvrševati to težko delo, čeravno že bolan, je vzdržal do konca.

Dne 10. junija smo ob lepi udeležbi žalnih gostov pospremili v 74. letu starosti umrlega na šentjanško pokopališče. Gospod župnik Franc Hudl, ki je vodil pogrebne obrede, se je med mašo v lepih besedah poslovil od rajnega. Domači cerkveni pevski zbor pod vodstvom Martine Lausegger pa je olepšal pogreb z žalostinkami, npr. ob odprtem grobu s prav lepo zapeto: Zabučale gore, zašumeli lesi... V pesmi je rajnemu v slovo žena spremenila besedilo, Martina Lausegger pa jo je harmonizirala.

Mi vsi pa se poslavljamo od rajnega Tonija z besedami: Na domu ljubem si osivel, moči najboljše pustil tod. Sedaj si to, oh to doživel, da šel za vedno si od tod. Žalujoči ženi kakor tudi sinu Hanzlju z družino izrekamo naše iskreno sožalje.

mi.

Dunajski lutkarji v Šentlipšu in na Radišah

Te dni je Lutkovna skupina dunajskih študentov spet nastopala z igro Mali princ na južnem Koroškem. V Šentlipšu in na Radišah so predstavili to znano pravljico, ki je v prvi vrsti namenjena mladini in odrasli publiki. Poetični tekst v kontrastu do amorfni, grobih lutk sprožil pri marsikaterem gledalcu razmišljanje o smislu oziroma nesmislu življenjskih

ciljev, katere ljudje v tej družbi zasledujemo.

Lutkovna skupina dunajskih študentov se je pred leti lotila z eksperimentom „lutkovne igre za odrasle“. Čeprav pred sodka, da so lutke zgolj za otroke, še ni bilo možno popolnoma zavreči, pričajo številne pozitivne reakcije o prvih uspehih tega zanimivega eksperimenta.

800 podivjanih motociklistov bo zasedlo Škocijan

Komaj je Maria na Otoku ob Vrbskem jezeru preživela norijo GTI, se je spet našla občina na Koroškem, ki hoče aktivno podpirati še hujšo ponorelost: od 23. do 26. junija bo škocijanska občina gostitelj 800 podivjanih motociklistov.

Kakor smo zvedeli pri turistični zvezi Škocijan, ki nastopa kot pridelitelj, se za nedolžnim imenom srečanja „GOLD — WING“ skriva naslednja blaznost: tri dni se bodo pri Breznikovem campu ob Zablaskem jezeru zbirali motociklisti iz vse Evrope, povzročali s svojimi težkimi mašinami (vrednost okoli pol milijona šillingov) neznanski hrup, uničevali okolje in motili mir. Ozadja tega čudnega srečanja so tipična: okrajni glavar dr. Scheiber je odločen nasprotnik tega srečanja in bi ga lahko prepovedal, njegov namestnik je škocijanski župan dr. Holzer, ki je našemu listu dobesedno dejal: „To je ja propaganda za našo občino, priveditelj pa je turistična zveza, bodo že vedeli, kaj delajo.“

Direktor turistične zveze je dr.

Exner, ki pa je na začetku turistične sezone na dopustu, tako uradna verzija. Zvedeli pa smo, da je začasno zapustil urad, ker že sedaj turistični obrati protestirajo proti pričakovnemu hrupu predvsem v področju, ki je pod naravno zaščito.

Najbolj prizadeto bo območje Zablasko jezero — Šentprimoz. Zato lahko predvsem privatniki računajo s tem, da bodo številni gostje odpovedali svoje sobe zaradi neznoznega hrupa. Zato privatnikom svetujemo, da čimprej dokumentirajo izpade nočitev in se z regresnimi tožbami obrnejo na turistično zvezo.

Pa še to: pobudnik srečanja prihaja iz Labotske doline. Je že vedel, zakaj privedite ni organiziral v domačem okolišu!

Borut Sommeregger

Eksperimentalni zaposlitveni projekti

„Če ne bomo znali poiskati, podpreti in izkoristiti eksperimentalnih oblik zaposlitve in dela, potem bomo tako rekoč pomagali zacementirati brezposelnost za veliko soljudi in jih bomo tako izključili iz delovnega procesa ter zaposlitve,“ je dejal v ponedeljek, 13. junija 1988, mag. Sibitz, vodja koroškega delovnega urada, na začetku predstavitve projektov eksperimentalne zaposlitve.

Na tej razstavi sodelujejo številni projekti s Koroške, med njimi tudi, in to je še posebej razveseljivo, samostojna delavnica za dvojezično komunikacijo KoKo, ki jo vodi dr. Franc Merkač, ter skupina Kulturkontakt, v okviru katere deluje tudi založba Wieser. Gole številke same že potrjujejo besede vodje deželnega delovnega urada: nad 1500 ljudem nudijo ti eksperimentalni projekti delo in kruh. Pomembno je tudi, da je odnos uradne Koroške do teh projektov pozitiven. V teku časa so se izluščile tri oblike projektov: lokalni, socialni in samoupravni.

Posebej za to razstavo in kot dragoceno informacijo o projektih je izšla brošura „Neue Wege — Koroške iniciative zaposlovanja“,

izdal jo je Inštitut za spremljanje delovnega trga. V brošuri so navedeni projekti do januarja 1988.

Razstava Eksperimentalni zaposlitveni projekti je v prostorih delavske zbornice na avtobusnem kolodvoru v Celovcu.

-wafra-

● Velinja vas pri Bilčovsu

Preteklo soboto sta si Marija Krušič, nameščenska Mohorjeve knjigarnice, in znani bilčovški kleparski mojster Robert Hedenik obljubila večno zvestobo. Številnim čestitkam domačih se uredništvo Našega tednika rade volje pridružuje.

1. **Bogataj Mirko** iz Celovca — strokovni učitelj, vodja slovenskega oddelka avstrijskega radia
2. **Böhm Karel** iz Celovca — upravnik pri Mohorjevi družbi v Celovcu
3. **Greiner Hubert** iz Globasnice — dr. med., zdravnik na Dunaju
4. **Isop Mirko** iz Gorinčič pri Šentjakobu v Rožu — mag. theol., župnik v Škocijanu in veroučni profesor
5. **Kattinig Franc** iz Spodnjih Gorič pri Rožeku — dipl. inž. (strojna tehnika), vodja Mohorjeve založbe v Celovcu
6. **Lausegger Valentin** iz Slovenjega Plajberka — finančni asistent v Gradcu

Prvi maturantje Slovenske gimnazije Kje so in kaj delajo?

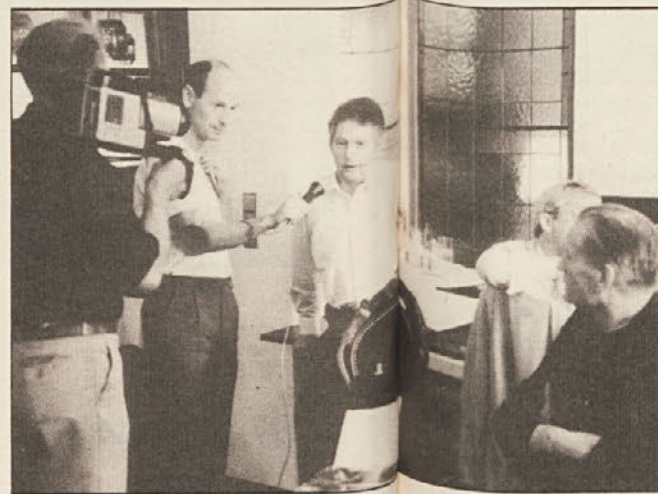
7. **Leimisch Hilde** iz Sel — šolska ravnateljica v Borovljah
8. **Male Anica, por. Maieritsch**, iz Sel — šolska ravnateljica na Krčanjah
9. **Malle Anton** iz Slovenjega Plajberka — mag. phil., prof. na Slovenski gimnaziji v Celovcu
10. **Olip Anica, por. Wurm**, z Obirskega — gospodinja v Železni Kapli
11. **Orasche Milica, por. Hrobath**, iz Sel — učiteljica v Šentlenartu pri sedmih studencih
12. **Partl Marija, por. Popič**, z Mač pri Svečah — gospodinja v Gradcu
13. **Partl Martin** iz Psinje vasi pri Šentjanžu v Rožu — podpolkovnik v Celovcu
14. **Praper Mojca, por. Bogdanowicz**, gospodinja v Salzburgu
15. **Smolle Karel** iz Škocijana — državni poslanec, prevajalec in tolmač na Dunaju
16. **Travnik Breda, por. Rauter**, iz Borovelj — dipl. tolmačinja na Dunaju
17. **Užnik Erik** iz Sel — šolski ravnatelj v Bilčovsu

Prva sebrna matura slovenke gimnazije!

Preteklo nedeljo so peljali maturanti prvega letnika Zvezne gimnazije za Slovence polni pričakovanj in radovednosti v Škocijan, kamor jih je bil sošolec župnik Mirko Isop. Treba je praznovati 25-letnico mature! Saj je bilo od leta 1963, ko je naš narod prosil prve absolvente Slovenske gimnazije, že 25 let!

Veselo razpoloženje tudi po 25 letih

Škocijanski župnik mag. Mirko Isop pri pogovoru s sošolcem — vodjem slovenskega oddelka ORF Mirkom Bogatajem

Kako so kaj sošolke in sošolci preživeli to četrletje po odhodu z gimnazije? So se kaj postarali ali morda pomladili? Kako jim je pri srcu poklic, morda družina ali tudi narod? Vprašanja, ki so se porajala med potjo v Škocijan, kamor so se napotili sošolci iz vseh vetrov.

Pa tudi profesorji niso ostali doma! Prof. Ančka Petek, prof. Joško Hutter, prof. Milan Kupper, prof. Stanko Čegovnik, prof. Janez Oswald in nenazadnje razrednik — prof. Pavle Zablattnik.

Ta se je približal zbranim z mo-

vzgojitelja Janeza Rovana, ki nas je zapustil letos v igredi.

„Če študent pa lačen je...“ Slavnostno kosilo je bilo pripravljeno pri Krajncu v Podgradu ob Klopinskem jezeru. Tam so sošolci obujali spomine, listali po albumih, pripovedovali iz svojega življenja in poročali iz popotne torbe. Vsekakor razveseljivo in očarljivo! Potem pa se je pridružil družini naš poslanec Karli Smolle — in razgovor se je obrnil tudi na

Ko smo pisali v tednu od 20. do 25. majnika pismene maturitetne naloge — pet po številu jih je bilo — na nemških šolah pišejo štiri — še nismo vedeli, kdo bo te naloge pregledal in odobril, kdo bo predsedoval naši prvi ustni maturi, ki je bila določena za 17. in 18. junija 1963.

V petek, 24. majnika, nam je bilo po telefonu iz deželnega šolskega sveta sporočeno, da je prosvetni minister g. dr. Drimmel določil za predsednika naše prve mature ravnatelja višje realke na vojaški akademiji v Wiener Neustadtu, gospoda Alberta Schreinerja. Ko sem to naši mladini sporočil, je nastal nekak preplah, ker so vsi imeli vtis, da bomo pri maturi pod vojaško komando. Dne 29. majnika sem odposlal po predpis vseh osemdeset pismenih nalog iz slovenščine, nemščine, latinščine, grščine oziroma angleščine in matematike priporočeno in ekspresno v Wiener Neustadt v veliki skrbi, kaj tedaj, če slučajno pri kaki prometni nesreči ta pošiljka pade sv. Florijanu v roke. Vse je šlo po sreči. Zastopnik prosvetnega ministrstva g. direktor Schreiner je naloge dobil, jih zelo vestno prebral in pregledal, vsako nalogo opremil z opazko in vrnil, tako da smo v sredo, 5. junija, vse dijake obvestili o rezultatih pismenih nalog. Že ta prvi rezultat je bil zelo zadovoljiv, saj so bile od osemdesetih pismenih nalog samo tri nezadostne.

Ko sem v imenu vse šole 17. junija ob sedmi uri zjutraj v pevski sobi ob zeleni maturitetni mizi zastopniku ministrstva in predsedniku izpitne komisije g. ravnatelju Schreinerju predstavil profesorski zbor, sem posebno naglasil, da smo 6 let pridno in vestno delali, da naj bo sicer strog sodnik, toda s srcem.

S ponosom smem po končanih izpiti ugotoviti, da je bil predsednik ravnatelj Schreiner z vsem svojim znanjem zelo kritičen spremljevalec vsakega posameznega izpita, pa naj je bil to veronauk ali je bila to angleščina, najsi je bila glagolska oblika v grščini ali latinščini, najsi je bil to dvotaktni ali štiriatktni motor, najsi je bilo zvoenje ali ostalo okostje žlevoškega telesa, najsi je bilo to življenje ali opasnost raznih žuželk, naj so to bili bacili ali bakterije, najsi je bil to Lermontov ali Goethe in Schiller, najsi je bil to Grillparzer ali Rilke.

Naša mladina je vzdržala to preizkušnjo. Se več. Niso samo vzdržali, postavili so tudi svojega moža. Saj je bilo pri maturitetnem izpitu zanimivo videti fante in dekleta, ki v študijski dobi niso kazali nadpovprečja, ki pa so ob zeleni mizi z izredno samozavestjo izpričali svoje znanje.

V celoti smemo ugotoviti, da je bilo v osmem razredu v šolskem letu 17. junija in deketu. Od teh je bilo po sklepu konference z dne 17. majnika 16 pripučenih k pismenim in ustnim maturitetnim izpitom. Od teh je te prve življenjske preizkušnje prestalo šest s prav dobrim uspehom, vsi ostali pa so zrelostne izpite opravili z uspehom.

Ko gledam ta veliki uspeh prve mature na slovenski gimnaziji v Celovcu, imam samo eno željo, da ta uspeh ne bi ostal omejen na prvo maturo, marveč bil vzpodbuda za vse sledeče razrede. Tak cilj pa je dosegljivo samo s pridnim delom. To pa naj bo vsem naslednjim maturantom že danes povedano.

Ko smo 18. junija opoldne končali z izpiti, je predsednik direktor Schreiner izrečno naglasil, da je dobil o vsej šoli izredno ugoden vtis, da je znanje dijakov vsestransko in temeljito, da je predvsem tudi znanje nemščine in poznanje literature na višku in se čudil tudi znanju angleščine, čeprav se ta poučuje šele od petega razreda. „Če ste vse to dosegli pri popoldanskem pouku, je to dokaz, da se na šoli vrši resno delo,“ je dejal dobesedno.

Proti večeru istega dne so maturanti povabili k zabavalni službi božji v kapeli provincialne hiše šolskih sester v Celovcu. G. prelat Blüml je daroval 12. septembra 1957 prvo sv. mašo za ta tedaj ustanovljeni zavod in je opravil po prvi maturi tudi zabavalno daritev.

Nato so se zbrali maturanti, njihovi starši in ves profesorski zbor gimnazije v gostilni pri Copeju v Smartnu pri Celovcu, da se skupno veselijo tega dogodka. Ta maturitetna proslava je bila zares lep družinski praznik vse šole, ki se ga je udeležil tudi predsednik maturitetne komisije g. direktor Schreiner.

G. ministru dr. Drimmelu je bila po končani maturi odposlana naslednja brzojavka:

Herr Bundesminister für Unterricht
Dr. Heinrich Drimmel
Minoritenplatz 5, Wien 1.

Nach Beendigung der 1. Reifeprüfung am Bundesrealgymnasium und -Gymnasium für Slowenen in Klagenfurt danken die Maturanten, ihre Eltern, der Lehrkörper und die Direktion für diese von Ihnen, sehr geehrter Herr Minister, im Jahre 1957 errichtete österreichische Bundes-Mittelschule.

Vorsitzender der Prüfungskommission
Dr. Albert Schreiner

MATURITETNA KOMISIJA (pri mizi) IN MATORANTI (v ozadju):

Od leve na desno — 1. vrsta: Dr. Čegovnik, ga. Milonig, Močilnik, dr. Petek, ravnatelj dr. Tischler, predsednik komisije direktor Schreiner, dr. Zablattnik, Hutter, dr. Feinig, dr. Polanc, inž. Oswald, Kupper, dr. Čaigan; 2. vrsta: Greiner, Bogataj, Partl Marija, Isopp, Orasche, Kattinig, Leimisch, Lausegger, Male Ana, Malle Anton, Olip, Partl Martin, Praper, Smolle, Travnik, Užnik.

Iz letnega poročila Slovenske gimnazije o šolskem letu 1962/63

Vsekakor smo se razšli polni navdušenja nad sošolkami in sošolci in si segli v roke: nasvidenje prihodnje v igred na skupnem izletu! Organizatorju Mirku velja vse priznanje in zahvala! keč

Vabimo na
Jubilejni koncert35 let ansambla Slavka in Vilka
AVSENIK
v nedeljo, 26. junija 1988, ob 20.30
v dvoršču samostana v DOBRILI VASIOb slabem vremenu bo prireditev
v šotoru pri cerkvi v Lovankah!V sklopu jubilejne turnee bo to
EDINI KONCERT na Koroškem.
PREDPRODAJA VSTOPNIC:
pri Posojilnici/Bank PODJUNA v Dobri
vasi, Škocjanu, Velikovu, Sinči vasi in
St. Primožu

BANK/POSJOJILNICA PODJUNA
PODPIRA DOMAČO KULTURO
Iščemo 10 do 12 servirk,
ki so pripravljene delati na
bazi provizije. Interesentke
naj se javijo najkasneje do
1. julija 1988. Nadaljnje in-
formacije po tel.: 0463/
51 25 28 - 21.Na Koroškem pri Dravo-
gradu prodam novejšo hišo,
lepo v ravnini, takoj vseljiva,
možnost za večjo dru-
žino, zemljišča 1200 m²,lahko tudi več zemljišča s
sadovnjakom.
Cena po dogovoru, tel.:
03/062/83 83 05 3.Prodajamo okna in bal-
konska vrata s termoizola-
cijskim steklom in gibljivi-
mi polkni po ugodni ceni.
Na primer: 100 x 120 cm
samo šil. 1800,—
KRIVOGRAD
tel.: 0 42 35 / 25 37**Rožek: Slike smrti in življenja**Na eni strani figure, podobne egipčanskim mrtvaš-
kim motivom in temne upodobitve hribov kot temna
slutnja smrti, na drugi pa barvitost in močna primes
erotičnosti, vmes pa figura stalnica, ki ponazarja člo-
veka — v tem se razteza lok motivov in izpovedi Huga
Wulza, ki od sobote, 11. junija, naprej razstavlja v ga-
leriji Rožek.V Trstu in Saalbachu živeči Be-
ljačan v svojih delih razvija zelo
tankočuten in pronicljiv odnos do
osebnih usodnih izkustev in zarez,
kakor je to srčni infarkt. Pred in-
farktom nastale slike so temne,
polne smrtne slutnje oz. nevarnosti,
ki elementarno ogroža življe-nje. Postinfarktna slike so vse
bolj barvite, čim večja je časovna
razdalja do tiste zarez.Wulz v Rožeku razstavlja tudi
črno-bele slike, ki so morda naj-
boljši dokaz, da umetnik ubira no-
vo pot v svojem ustvarjanju.

-wafra-

Trenutno razstavlja v rožeški galeriji Beljačan Hugo Wulz.

Sobota, 11., in nedelja, 12. junija, sta bila za Stokovno šolo v Šentrupertu dneva veselja in praznovanja: letošnji letnik gojenk, šolske sestre in pa učiteljski zbor šole so vabili oba dneva na zaključno razstavo v prostorih šole in zavoda. Letošnja zaključna prireditev je bila tudi dejansko informacijska prelomnica v zgodovini šole: prvič, odkar šola obstaja, so dekleta uredile in izdale šolski list, ki so ga imenovale KIS-KuS.

PRVIČ LASTEN ŠOLSKI LIST**Bogata berašolska leta****ZAKLJUČNA PRIREDITEV V ŠENTRUPERTU**

Razstava v Šentrupertu je žela veliko zanimanja.

List, dvojezičen, je bogat vir po-
datkov o dogodkih v šoli, o letoš-
njih gojenkah, pa tudi kulturno-
izobraževalna plat lista je kvalitet-
na. Obiskovalci razstave so po li-
stu segali ko po toplih žemljah.
Gojenkam res čestitke za list.Kakor vsako leto je tudi letos
bila razstava kuhinjskih in
šiviljsko-ročnodelskih predmetov
prava paša za oči. Poslastice ka-
kor torte, peciva in ostalo so obis-
kovalci mogli kupiti; samo za oči,
a ne na prodaj pa so bili ročno-

Župnik Folti Gotthardt

Zbor šentrupertske gojenk, ki ga vodi sestra Dominika Roblek

delski izdelki deklet. Omembe
vredno, da so nastali izključno v
prostem času.Kulturni spored je obsegal petje
dekljskega zbora (vodi s. Domini-
ka Roblek), nagovor župnika Folti-

Sestri Metodija Arneitz in sestra Regina Tolmajer, dve neutrudni šolski sestri, v pogovoru s škofijskim kanclerjem M. Krištofom

ja Gotthardta, igro/misterij „Sreč-
na črnogorska pastirica“ Mirka Mahničica v režiji Petra Stickerja in
izrazni ples na simboliko „Ave

41-letnico poroke sta praznovala zakonca Tili kar v Šentrupertu

Marija“ po Charlesu Gounodu.
Razstava je bila skozi odprtadva dni in naval nanjo je bil dobe-
sedno velikanski. Nič manjši pa ni
bil obisk treh predstav v dvorani.
Pri tem velja predvsem pohvaliti
dekleta, ki so svoje vloge v igri
zaigrale z ustrežno vnetostjo in s
pogumom za nastop. Velja pa
ugotovitev, da se je pri tej igri po-
kazala kriza in problematičnost iz-
bire take igre. Med osebam, ki so
obiskale razstavo ter kulturni spo-
red, so bili predsednik NSKS dr.
Matevž Grilc s soprogo in član
predsedstva dipl. trg. Janko U-
rank, strokovna nadzornica Anne-
liese Schmidt, velikovski župan
Miklauer in podžupana Wallner in
Blažič, škofijski kancler Mihi Kriš-
tof ter iz Škofje Loke cel omnibus
kmetič.Stokovna šola v Šentrupertu se
je spet postavila in predstavila
kot izobraževalna ustanova, ki je v
službi izobrazbe človeka in krepi-
ve njegove osebnosti.
Franc Wakounig**Sele: Zanimiva razstava o kmečki hiši v Selah**V nedeljo, 26. junija, po maši (11.15) bo v novih
prostorih občinske hiše odprta stalna razstava
„KMEČKA HIŠA V SELAH“. Na tej razstavi bo prvič
predstavljena celovito in zelo na široko domača selska
arhitektura. Z velikoformatnimi slikami, risbami in
spremnim besedilom na 12 panojih bo razstava nudila
informacije o pokrajini, domačiji v Selah, gradnji stavb,
o prostorih hiše in njeni opremitvi, o gospodarskih stav-
bah, o križih, detajlih in okraskih na hišah ter o novi
arhitekturi na vasi.Razstava je dodaten sad veliko-
potezne študije o kmečki hiši v
Karavankah in o kateri bo pod
istim naslovom izšla pri založbiDrava in v sodelovanju tudi s Slo-
vensko akademijo znanosti in
umetnosti obširna študija.

Med tiste, ki so začeli načrtno

popisovati domačo arhitekturo
prav v Selah, je arhitekt Gregor
Mak. Svoje dragocene izkušnje pa
sta v projekt vnesla še prof. Tone
Cevc in arh. Ignac Primožič od
Slovenske akademije znanosti in
umetnosti.Nas pri Našem tedniku pa še
posebej veseli, da smo s posebno
reportažo „Kulturna dediščina: ob
primeru arhitekture v naših va-
seh“ (NT, 12. januar 1984), za ka-
tero smo izbrali prav Krištofovo
domačijo v Selah, bili med orači
ledine normaliziranja odnosa do
domače, lastne arhitekturne in
kulturne dediščine. Važno in hva-
levredno pa je, da je občina Sele
to razstavo podprla in ji dala pro-
store na razpolago.**● Podlubič**Mariji in Helmutu Blažaju
(H. Bl. šteje med znane pod-
junske umetnike) se je rodil
sin, ki ga bosta krstila na
ime Rafael. Naše iskrene čes-
titke! Mlademu Rafaelu pa
želimo, da bi se razvil v do-
brega Šmihelčana.**Handkejeva
„Wiederholung“
v slovenščini**Predvidoma še junija bo založ-
ba Wieser izdala Handkejev ro-
man „Wiederholung“ v slovenšči-
ni. Prevedla sta ga Silviya Borov-
nik in Claus Detlef Olof, opremo
pa je oskrbel Matjaž Vipotnik. Slo-
venski naslov bo „Ponovitev“.

Kakor smo pričakovali, je bilo v ospredju celotne diskusije na geslo „Kako živimo v občini“ vprašanje dvojezičnosti v občini. Kljub temu, da je diskusijski vodja Lojz Sticker večkrat opozoril številne navzoče, da bi bilo morda potrebno diskutirati še o drugih vprašanjih, je povsem zanimiva diskusija tekla skoraj brezizjemno

Z leve: Hanzi Sticker, Gerlinde Hafner, Lojze Sticker (vodja diskusije), župan Grebl in župnik Marketz

„Kako živimo v občini?“

PODIJSKA DISKUSIJA V ŠENTJAKOBU

o vprašanjih dvojezičnosti v občini. Lahko bi to vrednotili v splošnem kot dober znak za občino, da so ljudje v celoti zadovoljni s tamkajšnjimi življenjskimi razmerami, le da je vprašanje dvojezičnosti v občini nekaj, kar dejansko razburja duhove in pušča odprte številne želje dvojezičnih občanov.

K zanimivi diskusiji, katero je priredila Katoliška prosveta v Šentjakobu, so bili vabljeni kot podijski diskutanti župan Johann Grebl, župnik Pepej Marketz, ljudskošolska učiteljica Gerlinde Hafner in mladi domačin Hanzi Sticker.

V uvodnih besedah je župan Grebl poudaril, da je bil povabljen k diskusiji kot privatnik, kot aktiven kristjan, ne pa kot župan občine. „Za dobro sožitje v občini ni programa, odprta vprašanja je treba rešiti po humanitarnih načelih,“ tako Grebl, ki je pozval navzoče, naj oni povedo, kar jim leži na srcu, da bo na ta vprašanja odgovarjal.

Nekoliko bolj jasno se je izrazil župnik Pepej Marketz, ki je ugotovil, da je blagostanje občanov zadovoljivo in da je v Šentjakobu še precej vaške skupnosti, ter da eksistirajo v občini in v fari številna društva, ki povezujejo ljudi. Opaziti pa je tudi mnogo sovraštva, predvsem med narodnostnima skupinama. „Mnogokrat očitavajo nekateri občani Cerkev in njenim zastopnikom, da so politični. Prepričan pa sem, da morajo kristjani izraziti svoje mnenje k političnim, duhovnim in kulturnim vprašanjem in tendencam. Tako gledano mora biti Cerkev v pozitivnem smislu politična, namreč, da zavzame svoje stališče k določenim vprašanjem,“ tako Marketz.

Za ljudskošolsko učiteljico Hafner dvojezičnost v Cerkvni ni ovira, da se zaradi svoje enojezičnosti ne bi aktivno vključila v to skupnost. Poleg tega je dejala, da imajo politične stranke v Šentjakobu (kakor tudi drugod) največje probleme, če gre za integracijo žensk.

Hanzi Sticker, kot mlad kmet in aktiven kulturni delavec ter kristjan, je bil mnenja, da občina vse premalo nudi mladim občanom za smiselno uporabo prostega časa, ter da ni društva v občini, v katero bi se lahko vključila mladina, ne glede na narodno pripadnost.

Zanj je tudi nerazumljivo, da občina ni v stanju, da bi izdala skupen, dvojezični občinski list. Še bolj pa ga razburja misel na binokšno kolesarsko akcijo, ko so se prav nastavljeni šentjakobske občine obnašali tako nesramno, da je morala mladina poklicati na pomoč policijo. „Ne čutim se kot enakovreden občan, ker občina tudi ni zmožna, da bi božična voščila obesila na drevo v dveh deželnih jezikih, namreč tudi za Slovence v Šentjakobu,“ tako Hanzi Sticker.

Naštevaje takih dejstev, ki ne upoštevajo slovenščine v občini, ni hotelo biti konec. Tako so diskutanti še nadalje očitavali županu Greblu, da končno za turiste

prireja kulturni večer, h kateremu pa so za sodelovanje povabljeni le nemško govoreča društva, domače društvo „Rož“, ki je po kvaliteti izredno dobra, pa občina vedno izključuje. Nezadovoljiva je tudi finančna podpora za slovenska društva s strani občine.

Na konkretno vprašanje, kaj Grebl sam doprinese za boljše razumevanje med narodi, če se že v občini izreče proti dvojezičnim božičnim voščilom, je župan dejal, da se z vsakim občanom pogovarja v nemščini ali v slovenščini, kakor kdo želi, ter da so se tudi njegovi otroci učili slovenski jezik. Jasen izraz torej za to, da Grebl privatno sicer upošteva slovenščino, ne pa v javnosti.

Diskusije se je udeležilo mnogo domačinov.

JUBILEJNI KONCERT OB DESETLENICI GLASBENE ŠOLE

ČAS: NEDELJA, 19. junija 1988, ob 15. uri

KRAJ: VELIKI JAVNI STUDIO AVSTRIJSKEGA RADIA

Sodelujejo: sedanji in nekdanji učenci Glasbene šole, ki študirajo na Deželnem konzervatoriju v Celovcu ter na visokih šolah za glasbo v Gradcu in Solnogradu

Praznik NT

v soboto, 9. in
nedeljo, 10. julija 88
v šotoru pred
kulturnim domom

V ŠENTJAKOBU V ROŽU

V SOBOTO, 9. JULIJA 1988, OB 21.00 URI

ples s svetovno znanim ansamblom

ALPSKI KVINTET

Pojeta Ivanka KRAŠEVEC in Oto PESTNER

v nedeljo, 10. julija 1988, 14.00

Kulturni spored, kabaret in
nagradno žrebanje

Nato Vas bodo zabavali ansambel

LOJZETA SLAKA
in FANTJE S PRAPROTNA

Domačinka Micka Miškulinik je bila mnenja, da je prav občinski list za 100-letnico občine pravi odsev tega, kako živijo v Šentjakobu občani. „Občinski list bi moral biti popolnoma dvojezičen. Prav tako nezadovoljiva je tudi situacija pri upoštevanju slovenščine na občinskem uradu. Vsak formular, katerega hočeš imeti slovenskega, moraš vsakič posebej zaprositi. Tudi društvo upokojencev je nezadovoljno, kajti že lani septembra je občino zaprosilo za finančno podporo, pa do danes ni dobilo niti odgovora,“ tako Micka Miškulinik.

Da je treba iskati med narodnimi skupinama dialog, to je tudi izrazil Toni Sticker. „Žal pa smo korake za dialog delali vedno le slovensko govoreči v občini. Tako je ‚Rož‘ že pred leti povabil k sodelovanju na kulturni večer tudi nemški pevski zbor. ‚Rož‘ takega povabila še ni dobil. Sploh vabita na dvojezične prireditve v občini le slovensko društvo in farovž. Kamen spotike pa je tudi poziv v občinskem listu za 100-letnico občine: tam je namreč zapisano, naj združuje domačine spomenik v Šentjakobu, ki je posvečen med drugim Kaibitschu in ljudem, ki so bili odgovorni za izseljevanje slovenskih družin v Šentjakobu.“

Prav tako bi gospod župan lahko pokazal korajžo in bi lahko glasovali za dvojezične napise v šoli, kar pa žal niste storili,“ tako Toni Sticker v živahni diskusiji.

Ivko Ferm pa je dejal, da je slovenščina v občini sicer popolnoma integrirana v privatnih prostorih, sovraštvo pa se začne tam, kjer naj bi se slovenski jezik uveljavil v javnosti.

Frakcijski vodja SPÖ Reichmann je kot vzrok za neupoštevanje slovenščine v javnosti navedel skromen argument, da pač občinski predstavniki želijo v občini mir, čeprav gre to na račun slovensko govorečih oziroma dvojezičnih občanov. Ravnatelj Millionig je ob zaključku diskusije ugotovil, da je šentjacobski župan pač „stara politična lisica“, ki ima srečo, da se lahko s svojim mnenjem zakrije za občinski odbor in pa za zakone.

„Pravi demokrat pa se izrazi šele s tem, da upošteva želje in potrebe manjšine, pa četudi zakon tega ne predvideva nujno,“ tako Millionig županu Greblu.

Skratka: diskusija je bila povsem zanimiva, živahna in informativna. Razveseljivo pa je, da je Katoliški prosveti sploh uspelo dobiti diskutante v takem sestavu. Odkrita diskusija seveda ne bo mogla rešiti številnih odprtih vprašanj, bila pa je jasen izraz za to, da se slovensko govoreči občani ne čutijo enakovredne in da se bo tega morala zavedati tudi občina in morda tudi doprinesiti svoj del k temu, da se bodo Slovenci v Šentjakobu dobro počutili.

Heidi Stingler

ŽE VESTE?

Samo malo časa bo še

Mohorjeva

oblikovala in tiskala za naše potrebe na starih strojih.

V kratkem bo stala v poslopju Mohorjeve **najmodernejša slovenska tiskarna** v Celovcu.

PRODAJAM
po ugodni ceni

gašeno apno za beljenje

JOŽE BLAŽEJ
Letina 8
9143 Šmihel

0 42 35/25 48

Izvrstni lahki recept za osveščene o kalorijah

IZVRSTNE
PURANOVE
SPECIALITETE

PÖTTELSDORFER®
FEINE PUTENSPEZIALITÄTEN

Pečene puranove prsi

Potrebujete: 1 puranove prsi v celem (ca. 800 g do 1 kg), sol, nekaj masla ali margarine. Priloga: zelenjava in sadje.

Priprava: Puranove prsi posolite in jih polijte z raztopljeno margarino ali maslom. Pecite prsi zlato-rjavo v zagreti peči (meso lahko pečete tudi v foliji). Medtem začnite s pripravljanjem zelenjave in sadja. Med pečenjem meso zalivajte; čas pečenja je 50 minut. Zelenjavo parite v maslu, soli, popru in bouillonu. Sesevano sadje segrejte v maslu. Meso narežite in pripravite z zelenjavo in sadjem, vedno samo na eni strani.

K pečenim puranovim prsim vam priporočamo gradiščansko belo vino.

1 porcija vsebuje: 267 kcal = 1120 kJ (brez sadja in zelenjave)

KÄRNTNER LAND-EI

Handelsgesellschaft m. b. H./Trgovska družba z o. j.

A-9020 Klagenfurt/Celovec, Siebenhügelstr. 75, ☎ 0463/23406

FILIALA: St.-Veiter-Str. 42 (nasproti LKH), ☎ 0463/514877

Naše „Društvo upokojencev Šentjakob v Rožu“ se je na Vnebohod odpravilo na izlet po lepi Gorenjski. Vreme nam je bilo naklonjeno — sonce je sijalo, kar je seveda vplivalo tudi na razpoloženje udeležencev.

Najprej smo si ogledali Brezje in tam prisostvovali sv. maši. Po maši smo šli v Radovljico, kjer je bilo že rezervirano kosilo. Po kosilu smo se odpeljali na Bled, kjer smo si ogledali znamenito turistično središče Gorenjske. Imeli smo s seboj tudi harmonikarja — Pavliča iz Bruj, ki nas je zabaval, tako da smo se še zavrteli. Po enournem počitku na Bledu smo se odpeljali na Jesenice, kjer so se udeleženci spustili v trgovine in si nakupili, kar so si želeli. Nadaljevali smo pot v Kranjsko goro, kjer smo se ustavili v znanem gostišču „Vesna“. Tam smo se okrepčali in nadaljevali pot preko Koroškega sedla spet v naš Šentjakob.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV ŠENTJAKOB V ROŽU:

Izlet na Gorenjsko ter gostovanje primorskih rojakov

Udeleženci so se na izletu dobro počutili in so že kar spraševali, kdaj nameravamo spet odriniti. Počutili so se dobro, ker so bili svoji med svojimi in jim ni bilo treba govoriti samo nemško — kakor je to v drugih takih nemških društvi navada, kjer so se jim, če so govorili slovensko, celó posmehovali.

Veseli nas je, da se je tega izleta udeležil tudi zastopnik Socialno gospodarske skupnosti v naši občini, občinski odbornik Franci Janežič s soprogo. Nadalje velja zahvala avtobusnemu podjetju Ogradnig iz Vrbe in šoferju, ki nas je kljub strašni prometni situaciji, ki je vladala ta dan, pripeljal srečno spet domov.

Od srede, 1. junija, do petka, 3., so nas obiskali naši prijatelji od „Društva slovenskih upokojencev iz Gorice“ ter „Društva slovenskih upokojencev iz Trsta“. Prišli so, da jim pokažemo našo lepo Koroško. Nastanili so se v gostiščih pri „Primku“ in „Antoniču“ na Reki. Tajnica „Društva upokojencev Šentjakob v Rožu“ jih je spremljala na poti po Koroški.

Prvi dan so si ogledali Ziljsko dolino, posetili grob deželnega in državnega poslanca Franca Grafenauerja na Brdu pri Šmohorju ter se pogovarjali z vnukinjo državnega poslanca

Grafenauerja gospo Lojzo Jank v Dulah. Navdušeni so bili nad lepo zljanzščino, katero gospa Lojza Jank govori — povedala jim je tudi nekaj o življenju Slovencev na obrobem delu slovenskega življa v Ziljski dolini.

Ustavili so se tudi v znamenitem kraju Zahomc, kjer se izvaja „štehanje“ še po stari slovenski šegi in kjer je tudi domovina smučarskih orlov. Niko Kriegl se je z izletniki pogovarjal in jim prav tako razložil položaj Slovencev v tem delu Ziljske doline. Z zanimanjem so sledili njegovim izvajanjem in se čudili, da je gospod Kriegl pri svojih letih še tako duševno čil.

Poslovili so se od Zilje in krenili na visoke Kostanje, kjer jih je tam že pričakoval predsednik društva „Drabosnjak“ Janez Lesjak. Ogledali so si Drabosnjakov muzej. Janez Lesjak jim je razložil življenje

kem in pred spomenikom so položili venec v čast tem žrtvam. Tudi Sele so bile še na programu tega drugega dneva, kjer so si ogledali novo cerkev ter pokopališče ter ugotovili, da so tam napisani na nagrobnih spomenikih skoraj samo slovenski. Poklonili so se tudi selskim žrtvam.

Zadnji dan, 3. 6. 1988, so se izletniki odpravili v Gospo Sveto in si tam ogledali znamenito cerkev. Zelo so bili začudeni, da tam ni bilo nobene slovenske zgodovinske brošure — bile so tam samo nemške. Iz knjige, v katero se udeleženci oziroma romarji vpišejo, je bilo namreč razvidno, da je ogromno romarjev tudi slovenskih, zato jim ni bilo razumljivo, zakaj krška škofija ne skrbi, da bi bile tam tudi brošure v slovensčini.

Ustavili so se še pred vojvodskim prestolom na Gospo-

in delo tega znamenitega moža. Izletniki so bili zelo navdušeni tudi nad lepo lego Kostanj — od koder so lahko videli še Triglav.

Drugi dan izleta jih je popeljal najprej na Otok ob Vrbskem jezeru, kjer je bilo ravno pranganje. Zanimalo je izletnike predvsem pokopališče. Tam so ugotovili, da so izginili vsi slovenski napis z nagrobnih spomenikov ter bili nadoknadeni z nemškimi tablam — in sicer šele v zadnjem obdobju. Ker so si vse te nagrobne table podobne — je to najbrž delo tamošnje občine, da bi s tem izbrisala vsako sled slovensčine.

Nadaljevali so pot v Šentrupert pri Velikovcu, kjer so obiskali grob bivšega deželnega poslanca dr. Franca Petka. Položili so tudi pred spomenikom padlim proti fašizmu venec in se tem junakom oddolžili s pesmijo.

V Globasnici so si ogledali muzej izkapanin. Direktor muzeja Jan Havel jim je v krásni slovensčini razložil muzej. Ogledali so si tudi spomenik ljudskega pesnika Franca Ledra-Lesičkaja.

Odpeljali so se nato v Rikarjov vas, kjer je bilo pri Mohoriču kosilo. Po kosilu so nadaljevali pot skozi Železno Kaplo k znani Peršmanovi kmetiji, kjer so si ogledali muzej odpora proti fašističnemu nasilju na Koroš-

svetskem polju, — kjer je gospod prof. Dobrila iz Trsta kratko nakazal zgodovino ustoličen vojvod. Od tam je izletnike vodila pot na Krnski grad oziroma k cerkvi, ker o gradu ni več sledu. Ustavili so se še v Celovcu in si na kratko ogledali mesto. Nadaljevali so pot preko Hodiš ter Škofič v Šentjakob. Povzpeli so se na hribček k cerkvi sv. Jakoba, se tam ustavili pred spominskimi ploščami dr. Antona Janežiča, Franca Treiberja, znanega po pesmi „Nmav črj izžaro“, in še ostalih. Položili so tudi venec na grob padlim oziroma zverinsko umorjenim žrtvam pod Arihovo pečjo. Oddolžili so se jim z enominutnim molkom ter s pesmijo „Lipa zelenela je“.

Na žalost so ti trije dnevi prehitro minili — postali smo si v tem času pravi prijatelji in se med seboj bolje spoznali, ker nas tarejo iste težave in skrbi za ohranitev svojega materinega jezika. „Društvo upokojencev Šentjakob v Rožu“ je za ta izled pripravilo kratek oris iz zgodovine Slovencev na Koroškem, katerega je razmnoženo predalo tudi izletnikom.

Društvo upokojencev Šentjakob v Rožu želi „Društvo slovenskih upokojencev v Gorici“ in „Društvo slovenskih upokojencev v Trstu“ mnogo uspeha pri njihovem delovanju in vam kličemo: „Pridite še — ste vedno dobrodošli!“

Harmannsdorf — Pliberk: Dobra ideja se nadaljuje

Če bi pred leti vprašal kakega Pliberčana, če pozna občino Harmannsdorf, bi začudeno zamajal z glavo. Medtem pa sta Harmannsdorf v Nižji Avstriji (okraj Korneuburg) in Pliberk, predvsem pa glavni šoli obeh občin, navezala že zelo tesne prijateljske stike. Lansko leto so šolarji iz Pliberka obiskali prijatelje v Harmannsdorfu (NT, št. 26/87), letos pa so učenci glavne šole „Josef Robl“ iz Harmannsdorfa vrnili ta prijateljski obisk.

„Miteinander — Skupno“ se je imenoval projekt, ki so ga lansko leto izvedli na glavni šoli v Harmannsdorfu. V okviru tega projekta so skušali spoznati vse v Av-

striji živeče narodnostne skupnosti.

Kakor nam je povedala pobudnica tega projekta Heidi Schmidt, so zaradi boljšega uspeha projekta želeli navezati tudi prijateljske stike s kako glavno šolo na južnem Koroškem. V Pliberku so se takoj navdušili za to idejo in kmalu so imeli pismošarji v imenovanih občinah veliko dela, ko so prenašali pisma, ki so jih pisali učenci obeh šol. Prvi višek tega partnerstva med šolama v Pliberku in Harmannsdorfu je bil lanskoletni obisk 14 k dvojezičnemu pouku prijavljenih otrok v Harmannsdorfu. Letos pa je ta obisk vrnil 4. razred iz Harmannsdorfa.

Za štiri dni so se mudili gostje v Pliberku in spoznavali življenje, kulturo in slovensko govornico svojih prijateljev. Učitelji in učiteljice, starši in otroci iz Pliberka, še posebej pa nadučitelj Mirko Kert, so pripravili za obiskovalce pester program obiska. Tako so si mladi iz Nižje Avstrije ogledali vasi Nončo vas in Vogrče ter humško cerkev, pliberški grof Thurn-Valsassina jim je razkazal obiskal s svojo bogato biblioteko. Obiskali so tudi Bergovo galerijo in se dan navrh z vlečnico odpeljali na izlet na Peco.

Kakor nam je povedal učitelj Kert, ga je posebno presenetila velika pripravljenost vseh Pliberčanov, od občine pa do posameznih obrtnikov in trgovcev, da sopsrispevajo k uspešnemu poteku obiska.

Heidi Schmidt, učiteljica iz Harmannsdorfa, pa je izrazila željo, da bi se ta projekt ne zaključil s to vrnitvijo obiska, — temveč, da bi učenci in učitelji, to kar so spoznali, tudi vnesli v svoje bodoče življenje.

V torek so se učenci iz Harmannsdorfa po skupni prireditvi v glavni šoli spet vrnili domov.

Slika zgoraj: učenci so se skupno postavili pred kamero našega fotografa. Spodaj: nadučitelj Mirko Kert je bil eden od pobudnikov ter glavnih organizatorjev pomembnega srečanja.

10-letnica Podjunskega ribiškega kluba

29. maja 1978 so slovenski podjunski ribiči ustanovili svoj klub — s ciljem, da bi združili vse slovensko govoreče ribiče v Podjuni. 28. majnika 1988 pa so pri Wutteju v Veselah imeli svoj jubilejni občni zbor.

Podjunski ribiči na društvenem izletu na Gorenjskem

renjsko. Prva postaja našega enodnevnega izleta je bila Titova rezidenca — grad Brdo pri Kranju. Tam smo si ogledali park ter hotel. Notranjosti rezidence same si nismo mogli ogledati, ker so imeli tam neka restavracijska dela. Pot nas je

vodila dalje mimo letališča Brnik ter Cerklje v ribogojnico Ljubljanske ribiške zveze — Povodje. Tam so nas toplo sprejeli: predsednik Ribiške zveze Slovenije Jože Hartman, predsednik Ribiške zveze Ljubljana Ahčan, sekretar RZS

Hladnik, predstavnik zavoda za ribištvo, urednik „ribiča“ Urbas in drugi.

Ogledali smo si ribogojnico ter ob strokovnem vodstvu spoznali delo in probleme, s katerimi se pri delu z raznovrstnimi poizkusi križanja postrvi ter vzreje sulcev srečujejo. Povedati je še treba, da je ta ribogojnica ena vodilnih, kar se tiče sulcev v srednji Evropi. Pri nas na Koroškem živi ta riba v zgornji Dravi ter Zilji. Sve-tovni rekord je bil ulovljen prav pri nas na Koroškem. Ta riba je velik ropar. Požre ogromno številno majhnih rib in se lovi najbolje v zimskih mesecih, če dežuje ali sneži.

Po ogledu bazenov so nas povabili na ribjo zakusko. Vsak je dobil „selhano“ postrv. Da so bile te postrvi izvrstne, kaže že to, da se mi ob pisanju teh vrstic sline cedijo. Razveseljivo je bilo videti našo mladino, kako je letala od bazena do bazena, in sem mnenja, da je treba že otrokom pokazati ribogojnice, živalske vrtove itd. S tem jih lahko na kraju samem opozoriš na to, kaj je, če se onesnaži okolje, če se poslabša kvaliteta vode. Tedaj so tudi ribe, ki v tej vodi žive, slabše kvalitete, bolne in poginejo. Posledice onesnažitve nam v vodi najprej nakažejo ribe, v

suhi naravi pa izumirajo ptice ter druge živali. Da pa vse to najbolj škoduje nam vsem, pa ni treba posebej omenjati.

V začetni opoldanski uri smo nadaljevali pot v zahodno smer proti Radovljici, tam smo imeli naročeno kosilo. Pravzaprav se nam ni mudilo, ker je bilo že štiri. Po kosilu pa nas je Stane (šofer Sienčnikovega avtobusa) odpeljal mimo Bleda v Bohinj. Ob pogledu na Triglav in Vogel ter ob kratkem sprehodu ob Bohinjskem jezeru smo se malo „spulkali“ in nato popili nekaj pirov, kufejev in špricerjev v gostišču Rožič.

Zvečer smo se spustili po dolini Kokre proti domu.

Zvabilo nas je še v hotel na Jezerskem in tam so nekateri kljub izpadu elektrike malo povečerjali, drugi pa pri šanku zapeli ter zapili še tašljive dinarje.

Ob petju Alberta, Micke, Fridna ter Polcerjevih puebov smo se hitro pripeljali čez Jezersko sedlo v našo lepo Podjuno.

V upanju, da se bomo vsi čimprej srečali ob vodi in na našem tradicionalnem ribiškem plesu konec junija na Veselah pri Milanu, smo se razpeljali vsak v svojo smer. DOBER PRIJEM! Krabe

PISMA BRALCEV

Zakaj neseriozno poročanje?

Kot eden tistih, ki so 10 let doživljali in soustvarjali enotno staljšče in postopanje ZSO in NSKS v šolskem vprašanju, sem globoko razočaran nad pisanjem NT (3. 6. 1988) o posvetu 30. maja 1988.

Že sam naslov „Naši ljudje so izrazili zaupanje...“ je neresničen, ker je najmanj polovica diskutantov govorila zelo zaskrbljujoče o postopanju poslanca Smolleta ali pa se izrazila proti takemu postopanju.

Poleg tega je predsednik NSKS ob zaključku izrecno poudaril, da smo bili povabljeni k informativnemu posvetu in se o ničemer ne bo sklepalo. In res smo šli s posveta brez kakršnegakoli sklepa.

Jaz imam več funkcij. Zato sem ob začetku svojega 15-minutnega diskusijskega prispevka poudaril, da sem tu kot zastopnik SPD „Trta“ žitara vas, ki pa ima še druge funkcije.

Govoril sem o svojih izkušnjah pri pogajanjih, o delu med 1983 in 1988, o šolskem vsakdanjku in potrebi po izboljšanju dvojezičnega pouka, odklonil ločitev po jezikovnih kriterijih, da ne razumem Smolletovega postopanja, da ne sme glasovati v parlamentu za novi zakon.

In glej — ker je verjetno urednik Kulmesch rabil za ustvarjanje „javnega mnenja“ (reci: še večje zmešnjave na terenu) da bolj užge mojo ZSO-funkcijo, je iz mojega prispevka vzel par stavkov in jih vgradil v tekst, kot je to rabil za „svoje“ poročilo.

Zakaj v poročilu nič ni o tem? In da diskutanti niso mogli razumeti, zakaj je NT poročal o „papirju pododbora“, ko pa je bil ta papir le Smolletova želja in v resnici popolnoma brez vsake vrednosti... nikjer besede.

Zaključil bi z mislijo: Ne „igrajmo se“ ZSO proti NSKS!

Raje se zamislimo! Premišljajmo o tem, kdo je imel v letih 1983 do 1988 zares boljše ideje in pravilnejše postopanje in o tem, kako bomo našli spet pot do skupnih akcij.

Franc Kukovica, ravnatelj

Sehr geehrter Herr Smolle!

Die Anspannungen und Pressionen, denen Sie dieser Tage ausgesetzt sind, kann ich mir vorstellen. Ich will die Verhandlungspositionen nicht bewerten; aber ich glaube, daß Sie einen neuen Weg zu gehen versuchen, denn die Erreichung eines Kompromisses wäre tatsächlich eine Novität, welche eingefahrene Kontrapositionen im Lande Kärnten anzuweichen imstande wäre.

Zu welchem Ergebnis immer dieser Weg führen mag, ich halte Ihnen alle Daumen!

Michael Örtl, Fischnalerstr. 14, 6020 Innsbruck

SLOVENSKI SPORED AVSTRIJSKEGA RADIA VSAK DAN od 18.10—19.00

Petek, 17. 6. 1988

Koroški liki (R. Vospernik); jezikovni pogovori (J. Messner).

Sobota, 18. 6. 1988

Duhovni nagovor (mag. Stanko Olip, žpk. v Štebnu pri Maloščah). — Voščila (M. Hartmann).

Nedelja, 19. 6. 1988

10 let Glasbene šole na Koroškem — Jubilejni koncert (časovno premaknjen posnetek prireditve v teatru ORF).

Pon., 20. 6. 1988

77 let za čebele — Anton Vejniki, 90, pd. Grubelnik s Kort ima še zdrav rod v čebelnjaku.

Torek, 21. 6. 1988

Halo, prijatelji! Partnerski magazin.

Sreda, 22. 6. 1988

Narodno-zabavna glasba. Večerna 21—22.00: Utrinki iz zgodovine slov. časnikarstva (I. Virnik). Melodije ob tihi večerni uri.

V petek, 10. junija, se je v ZRN pričelo evropsko prvenstvo v nogometu z osmimi trenutno najboljšimi evropskimi reprezentancami. Prav iz tega razloga se je končalo nogometno prvenstvo v vseh koroških razredih letos že nekoliko prej. V koroški ligi je bilo na sporedu zadnje kolo preteklo soboto, v nižjih razredih pa bo konec tega tedna. Kako so se odrezali slovenski žogobrci, bomo analizirali v oddaji v torek, 21. junija. Uspehi in tragedije — ob koncu nogometnih prvenstev je naslov oddaje, ki jo pripravlja Marjan Velik.

Ob zaključku šolskega leta vabijo učenci Glasbene šole na Koroškem na številne zaključne koncerte na južnem Koroškem. Z javnimi nastopi omogočajo vpogled v razvito dejavnost šole, ki prav letos praznuje 10-letnico obstoja. Jubilejni koncert bo v nedeljo, 19. junija, v celovškem teatru ORF, glasbena revija mladih koroških glasbenikov se bo pričela ob 15.00 uri. Časovno premaknjen posnetek prireditve boste lahko poslušali ob 18.10 v slovenskem radijskem sporedu.

PRIREDITVE

● **Šmihel**

POSLEDNJI MOŽ (veseloigra v treh dejanjih)
Čas: sobota, 18. junija 1988, ob 20.00 uri
Kraj: farna dvorana v Šmihelu
Prireditelj: Katoliško prosvetno društvo v Šmihelu

● **Šentlipš**

POSLEDNJI MOŽ (veseloigra v treh dejanjih)
Čas: nedelja, 19. junija 1988, ob 9.30 (po sv. maši)
Kraj: farna mladina v Šentlipšu
Prireditelj: farna mladina v Šentlipšu
Gostuje: farna mladina iz Vogrč

● **Bilčovs**

PEPELKA MALO DRUGAČE premiera lutkovne igre
Čas: nedelja, 19. junija 1988, ob 10.30 (po drugi maši)
Kraj: pri Miklavžu v Bilčovsu
Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Bilka“ in „lutke mladje“
Besedilo: Lewy Olfson, Marijan Belina in lutke mladje
Glasba: Janko Zwitter
Režija: Pavli Zablattnik

● **Rebrca**

Krščanska kulturna zveza in Katoliška otroška mladina vabita na **IZOBRAŽEVALNI TEČAJ** za vzgojiteljice v otroških vrtcih in za vodje otroških skupin.
Čas: od ponedeljka, 11. julija 1988, do sobote, 16. julija 1988
Kraj: Mladinski center na Rebrci
Predavatelj: Ana Mlakar, Tone Pavček, Marinka Svetina, Breda Varl, Tine Varl, Franci Končan in Olga Ilič

● **Železna Kapla**

TRADICIONALNO SREČANJE BORCEV IN ANTIFAŠISTOV
Čas: nedelja, 26. junij 1988, ob 14.00 uri
Kraj: pri Peršmanu na Podpeci pri Železni Kapli
Prireditelj: Zveza Koroških partizanov

● **Rožek**

Razstava del HUGA WULZA
Razstava bo odprta do 3. julija 1988
Kraj: Galerija Rožek
Odprto ob petkih, sobotah in nedeljah od 15.00 do 18.00 ure

Nagradno tekmovanje za mesec junij

1. NAGRADA

KOLO

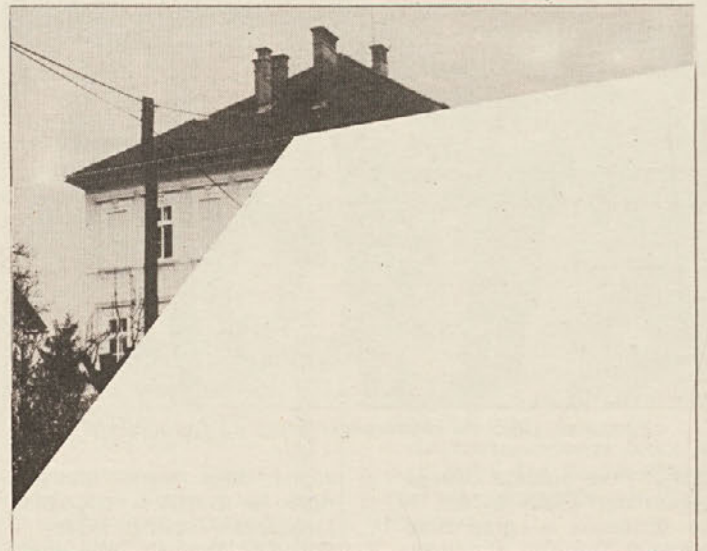
v vrednosti 2000,— šil.

PODARI JO TRGOVINA

A. BLAŽEJ

ŠENTPRIMOŽ

10 knjižnih nagrad—Mohorjeva knjigarna Celovec

Če ste uganili, kaj slika predstavlja, pošljite pravilni odgovor na uredništvo Našega tednika.
Naslov: Viktringer Ring 26, 9020 Celovec

● Dobrla vas

KONCERT

Čas: sobota, 18. junija 1988, ob 20.00 uri
Kraj: kulturni dom v Dobrli vasi
Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Srce“
Nastopa: Mešani pevski zbor „Srce“ iz Dobrle vasi

● Celovec

English student theatre
MIDSUMMER NIGHT'S DREAM OF A CURTAIN RAISER
musical v dveh dejanjih (predstava v angleščini)
Čas: četrtek, 23. junij 1988, ob 11. uri
Kraj: Modestov dom
Čas: četrtek, 23. junij 1988, ob 11. uri
Kraj: Mladinski dom SŠD
Nastopa: gledališki krožek Mladinskega kulturnega društva srednje šole TNPU Ravne na Koroškem
Prireditelj: Zvezna gimnazija za Slovence v Celovcu

● Dunaj

ZADRUŽNIŠTVO — AVTOHTONA GOSPODARSKA ORGANIZACIJA KOROŠKIH SLOVENCEV
Govori: dipl. trg. Joza Habernik
Čas: petek, 17. junija 1988, ob 19. uri
Kraj: Gostilna Weidinger, Danhausergasse 3, 1040 Dunaj
Prireditelj: Dunajski krožek

● Ljubljana

Krščanska kulturna zveza v Celovcu vabi na operno predstavo v Cankarjevem Domu v Ljubljani
Modest Musorgski
BORIS GODUNOV
v petek, 1. julija 1988
Odhod iz Dobrle vasi: 13.30 (Sienčnik); iz Celovca: 14.00 (Mohorjeva); iz Kožentavre: 14.20 (Mlečnik)
Začetek predstave je ob 18. uri.
Cena za prevoz in vstopnino šil. 220,—
Prijave sprejemata do 27. 6. 1988
Krščanska kulturna zveza, Viktoringer Ring 26, 9020 Celovec, tel. št. 04 63/51 62 43,

● Tinje

v ponedeljek, 20. junija, ob 20. uri
„BITI MED LJUDMI“, nem.
Robert Gratzler bere iz svojih del

v torek, 21. junija, ob 20. uri
Predavanje: SLOVENSKA NARODNA SKUPINA NA KOROŠKEM, nem.
Zgodovina — kultura — aktualna situacija
Predavatelj: dr. Franc Merkač, Celovec

Klub prijateljev lova v Celovcu in SPD „Edinost“ v Pliberku

vabita na

SREČANJE LOVSKIH PEVSKIH ZBOROV in ROGISTOV iz Slovenije, Furlanije-Juljske krajine in Koroške PESEM NAS ZDRUŽUJE

Nedelja, 26. junija 1988, ob 14.30 uri na gradu v Pliberku

Ob slabem vremenu bo prireditve v glavni šoli v Pliberku

Pozdravne besede:

dr. Aripand Thurn-Valsassina, predsednik Kluba Mirko Kumer
Sodelujejo: MoPZ „Foltej Hartman“, skupina južnokoroških rogistov iz Železne Kaple, Lovski oktet „Studeneč“, društvo pevcev in rogistov SKZ LD Celje — sekcija savinjskih rogistov, lovski zbor Železna Kapla, skupina rogistov iz Trga, društvo pevcev in rogistov SKD LD Celje — MoPZ SKZ Celje, pevsko društvo „Simon Jenko“ — Medvode, lovski oktet „Peca“ — Mežica, društvo pevcev in rogistov SKZ LD Celje — sekcija celjskih rogistov, lovski pevski zbor slovenskega lovskega društva „Doberdob“ iz Furlanije-Juljske krajine. Skupna pesem: skupina južnokoroških rogistov iz Železne Kaple, skupina rogistov iz Trga.

STROKOVNA ŠOLA ZA GOSPODARSKO-ŽENSKÉ POKLICE ZAVODA ŠOLSkih SESTER PRI ŠENTJAKOBu V ROŽU

Vabilo na

ZAKLJUČNO PRIREDITEV

DAN: Petek, 17. junija 1988, ob 20.00

Sobota, 18. junija 1988, ob 14.30

KRAJ: Šolska dvorana

PROGRAM: Nastop šolskega pevskega zbora, pozdavi, modna revija, komedija Tirsia de Molina: „DON GIL V ZELENIH HLAČAH“ v režiji Petra Stickra

1000 let krščanstva v Rusiji — ROMARSKO IN IZOBRAŽEVALNO POTOVANJE V RUSIJO od petka, 26. 8., do petka, 2. 9. 1988

KIJEV, LENINGRAD, MOSKVA IN ZAGORSK

Cena: šil. 9460,—

V ceno je vključen prevoz na omenjeni relaciji (letalo), vsi prevozi z letališča in nanj v SZ, izlet v Zagorsk, ves čas bivanja polni penzion v hotelih 1. kat., vstopnine in ogledi po programu (avtobus in lokalni vodnik, organizacija in vodstvo).

SPREMLJEVALEC SKUPINE: Jože Kopeinog

Prijave: najkasneje do 30. julija 1988. Število udeležencev je omejeno! Prijavitelji prejmejo še natančnejša navodila in informacije!

ROMARSKO IN IZOBRAŽEVALNO POTOVANJE NA POLJSKO od ponedeljka, 11. 7., do sobote, 16. 7. 1988

Spremljevalec: Msgr. dr. Andrej Kajžnik

Cena: šil. 4475,—

Za dvakratno tranzitno vizo skozi Češko šil. 180,—. Potrebni sta dve fotografiji

Prijave: na Katoliški dom prosvete SODALITAS, 9121 Tinje 119, tel.: 0 42 39 / 26 42, ali: na turistično agencijo CARTRANS, Paulitschgasse 7, 9020 Celovec, tel.: 0463/51 26 80.

● Sele

KMEČKA HIŠA V SELAH
Otvoritev stalne razstave
Odprije: nedelja, 26. junij 1988, ob 11.15 (po sv. maši)
Kraj: v novih prostorih občine Sele

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“.
Tisk: Mohorjeva/Hermagoras, Viktoringer Ring 26, 9020 Celovec. NAŠ TEDNIK izhaja vsak petek, naroča se na naslov: „Naš tednik“, Viktoringer Ring 26, 9020 Celovec. Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave: (04 63) 51 25 28.

Zadruga Pliberk

se Vam iskreno priporoča.
Hvala za obisk.

Slovenska študijska knjižnica brezplačno izposoja knjige. Svoje prostore ima v Mladinskem domu Mikschalle 4, 9020 Celovec. Knjižnica posluje v ponedeljek in torek od 10. do 18. ure, v sredo, četrtek in petek pa od 8. do 16. ure.

MEDICINA

Accetto Bojan
Starost in staranje: osnove medicinske gerontologije. — Ljubljana: Cankarjeva založba, 1987. — 114 str.

Kako deluje?
Človek in njegove bolezni. — Lj.: Tehniška založba Slovenije, 1988. — 599 str.: barvne ilustr.

Lake Tony
Kako premagaš živčnost: knjiga nam pomaga, da vidimo svoje probleme v pravi luči. Razlaga, zakaj pretirano reagiramo, kdo je kriv za to, kdo je odgovoren, in nam daje praktične nasvete... — Lj.: Mladinska knjiga, 1987. — 81 str. — (Družinska psihološka zbirka).

Pokorn Dražigost
Naš vsakdanji kruh: kaj jemo in kaj bi morali jesti. — V Lj.: Cankarjeva založba, 1985. — 149 str.: ilustr.

Pokorn Dražigost
Vitki živijo dlje: kako pravilno jemo in hujšamo. — 2. izd. — Lj.: Cankarjeva založba, 1987. — 162 str.: ilustr.

Pokorn Dražigost
Z zdravo prehrano v pozna leta: prehranska načela. — V Lj.: Prešernova družba, 1987. — 224 str., pril.: ilustr.

Rugelj Janez
Zmagovita pot: „Šele takrat, ko se človek zave dejstva in ga tudi sprejme, da je v vsem odvisen od svoje lastne moči in odločitve, in ko doseže strpno, neomahljivo ubranost s samim seboj, lahko osrečuje druge in živi uglašeno s svojo okolico.“ — Lj.: DZS, 1985. — 410 str.

Russell Peter
Knjiga o možganih: spoznajte svoj razum in se ga naučite uporabljati. — Lj.: DZS, 1987. — 203 str.

Sladkorna bolezen: priložnik za bolnike. — Lj.: ZCZnG, 1987. — 264 str.

Wolff H. P.
Visok krvni tlak: kako znižamo visok krvni tlak in preprečimo njegove posledice. — Lj.: CZ, 1984. — 110 str.

VESELIMO SE VAŠEGA OBISKA!

Zdaj igrajo mladi talenti

ASK — ASKÖ Šmihel 1:0 (1:0)

Šmihel: Leitgeb 5, W. Krauster 5, Buchwald 0 (20. Puckel 3), H. Berchtold 3, Ambrosch 3, E. Berchtold 2, Kaiser 2, Gros 2, Motschilnik 3, Drobesch 2, W. Berchtold 3;

Igrišče ASK, 200 gledalcev
Sodnik: Clermont (dober)
Strelec: Stossier (20.)

Z zelo mladim moštvom so Šmihelčani tesno zgubili v Celovcu. Trener Egon Pajenk že misli na novo sezono in zato pospešuje mlade talente, ki so že nekajkrat dokazali, da bodo v bodoče postali standardni igralci. Eden izmed njih je mladi 17-letni Ambrosch, ki je igral v I. moštvu že zadnjih 10 tekem in to že s precejšnjim uspehom.

V soboto igra Šmihel doma proti Frantschachu svojo zadnjo letošnjo tekmo, nato pa se bodo v Šmihelu že kmalu pričele priprave na novo sezono.

Lojze Kužnik

Podliga-vzhod

17-letni Ambrosch je v zadnjih desetih tekmah dokazal, da šteje nedvomno med perspektivne talente.

1. Wietersdorf	25	17	4	4	48:19	38
2. Dobrla vas	25	13	7	5	41:23	33
3. Treibach	25	13	5	7	59:40	31
4. Mostič	25	12	7	6	41:32	31
5. Šentandraž	25	10	10	5	36:26	30
6. ASK/EDV	25	10	9	6	42:36	29
7. St. Leonhard	25	10	9	6	35:32	29
8. Klopinj	25	7	13	5	25:24	27
9. Ruda	25	6	11	8	33:35	23
10. Šmihel	25	6	8	11	28:46	20
11. ASV	25	5	9	11	23:33	19
12. Šentvid	25	6	6	13	38:44	18
13. KAC	25	2	7	16	19:46	11
14. Frantschach	25	2	7	16	20:52	11

Sezona SAK v ogledalu

„Grešnik“ leta

Kar 8 rumenih kartonov je letos dobil Kristijan Wölbl in je s tem bil največji „grešnik“ moštva. Niti branilci niso dobili toliko kartonov, Franc Sadjak mu sledi s petimi, Lojze Sadjak je dobil le dva. Zanimivo je, da je dobil Wölbl vse kartone zaradi kritiziranja.

Lestvica „grešnikov“: Wölbl 8; Franc Sadjak 6; Kreutz, Burger 4; Čertov, Hanser, Velik 3; Stern, Lojze Sadjak 2.

Zmota sezone

Po slabi jesenski sezoni Pihornerju pri SAK niso več zaupali, zato so ga tudi oddali. Pri svojem novem klubu WAC je Mario spet odlično zaigral in z osmimi goli znatno pomagal moštvu do 1. mesta. Richard Burger, ki je Pihornerja nadomestil pri SAK, pa ni mogel prepričati navijačev. Po dolgotrajni poškodbi je igral le poprečno.

Selani igrajo zdaj za Globasnico in Železno Kaplo

Velikovec — DSG Sele 7:1 (4:0)

Sele: Užnik 2, Zdr. Oraže 1, N. Hribernik 1, K. Hribernik 3, Pristovnik 2, Urban 2, Wieser 2, Fera 3, Gregorič 2, Hobel 2, Travnik 2, (46. A. Oraže 2);

Velikovec, 200 gledalcev

Sodnik: Hambaumer (dober)

Strelec: Saliternig (4), Modre (2), Schumer oz. Gregorič

Najslabša predstava nogometišev izpod Košute v tej sezoni. Prez libera Jakopiča so bili Selani v obrambi popolnoma zgubljeni, Norbert Hribernik in Zdravko Oraže pa očitno tekme nista jemala več zelo resno, saj so se pri njima napake kar vrstile. Vratar Siegfried Užnik pa visokega poraza vsekakor ni bil kriv, saj se je zelo trudil.

V zadnji tekmi doma proti Reichenfelsu pa imajo Selani zdaj možnost, da z zmago pomagajo Globasnanom in tudi Železni Kapli, noben se namreč še ni rešil izpada. Po debaklu v Velikovcu pa je gotovo veliko vprašanje, koliko volje in veselja imajo še nekateri selski igralci.

Dalanović branil enajstmetrovko

SAK — SV Šentvid 2:0 (1:0)

SAK: Dalanović 5, Stern 3, A. Sadjak 4, F. Sadjak 4 (80. F. Wieser 0), Kreutz 4, Wölbl 3, Velik 3, Kert 4, Blajs 5, Burger 2, Hanser (46. Pasterk 3);

Annablichl, 150 gledalcev

Sodnik: Wulz (slab — čeprav je bila tekma mirna, ni imel pregleda)

Strelec: A. Sadjak (38.) in Blajs (89.)

V zadnji prvenstveni tekmi se obe moštvi nista mnogo trudili, temu primeren je bil tudi potek igre. V prvem polčasu je imel Šentvid boljše možnosti za zadetek, zapravil je celo enajstmetrovko, ki jo je odlično branil Dalanović. Šele po голу Lojzeta Sadjaka je SAK zaigral boljše, toda pred golom so bili SAK-ovci premočno zbrani in so zapravljali odlične možnosti. Med najboljšimi igralci Slovenskega atletskega kluba so bili mladi igralci, predvsem Tomčič. Blajs je ponovno dokazal svoj talent. Z izredno lepim golom se je mladi igralec priporočil trenerju Jagodiču za naslednjo sezono.

Podliga-zahod

Naslednji teden pogovori s Thullerjem

Bilčovs — Dellach 1:6 (1:1)

Bilčovs: Schaub 3, Malerhofer 2 (61. Quantschnig 0), Partl 3, Stojilkovsky 3, Schellander 3, Hobel 3, Ogris 3, W. Kuess 3, Pesjak 3, Krainer 3 (68. F.

Quantschnig 0), J. Kuess 3, Pesjak 3;

Bilčovs, 300 gledalcev

Sodnik: Fischer (dober)

Strelec: Pesjak (17.) oz. Goritschnig (14), Gritschacher (51. in 85.), Fina (60.), Printschler (61.) in Baumgartner (72.).

Bilčovščani so hoteli na vsak način pomagati Borovljam, kar pa na žalost ni uspelo. V I. polčasu so bili Bilčovščani enakovredni, po drugem zadetku gostov pa so odprli in tako dobili gol za golom. Kljub temu pa domačini niso igrali slabo, rezultat ne ustreza popolnoma poteku igre.

Po zadnji tekmi proti Lendorfu se bodo bilčovski funkcionarji pogajali z doslejšnjim trenerjem Thullerjem. V primeru, da bi se z doslejšnjim trenerjem ne mogli zediniti, si v Bilčovsu morda želijo igralca-trenerja, konkretna imena pa še niso znana.

1. Dellach	25	13	10	2	49:20	36
2. Borovlje	25	15	6	4	48:24	36
3. Radenthein	25	12	5	8	49:36	29
4. Lienz	25	11	7	7	37:39	29
5. Šentjakob	25	10	7	8	34:33	27
6. Weißenstein	25	8	10	7	35:24	26
7. Rožek	25	10	6	9	37:36	26
8. Lendorf	25	9	5	11	37:36	23
9. Trebinj	25	8	7	10	30:39	23
10. Baško jezero	25	8	6	11	31:32	22
11. Bilčovs	25	7	7	11	34:45	21
12. Brnca	25	5	10	10	28:35	20
13. Obermillstatt	25	3	10	12	29:47	16
14. Tristach	25	5	6	14	25:57	16

Naslednji teden se bodo Bilčovščani pogajali s trenerjem Thullerjem.

Globašani se lahko sami rešijo

Globasnica — Grebinj 2:1 (1:1)

Gole: Blažej in Thonhofer

Z zmago v Podkrnosu (Gurnitz) se Globašani lahko v zadnji tekmi sami rešijo nevarnosti izpada. V vignetnem delu prvenstva je Globasnica napravila že 16 točk, kar gotovo nihče ni pričakoval. Moštvo okoli trenerja Šteklja si je z odlično vignetno sezono nedvomno zaslužilo obstoj v 1. razredu. Ker je Podkrnos preteklo sredo igral proti Velikovcu 1:1, in se je s tem rešil vsake ne-

varnosti, bo naloga za Globašane vsaj nekoliko lažja.

1. razred D

1. Žitara vas	25	15	7	3	39:14	37
2. Žrelec	25	14	8	3	62:18	36
3. Velikovec	25	16	4	5	47:28	36
4. Sele	25	11	8	6	32:33	30
5. Galicija	25	9	6	10	25:26	24
6. Grebinj	25	8	7	10	35:34	23
7. Gurnitz	25	6	11	8	25:33	23
8. Sinča vas	25	9	4	12	32:33	22
9. Šentpavel	25	9	4	12	41:48	22
10. Železna Kapla	25	9	3	13	32:41	21
11. Metlova	25	8	5	12	27:40	21
12. Globasnica	25	7	6	12	37:43	20
13. Reichenfels	25	9	2	14	36:49	20
14. Šteben	25	4	7	14	27:57	15

Od ustanovitve kluba je igral za SAK, letos se je poslovil — Janko Woschitz.

Po 18 letih je končal kariero

Od prve tekme naprej je Janko Woschitz igral za SAK, po 18 letih se je letos poslovil iz I. moštva. Še letos je igral vrsto važnih tekem in predvsem s svojo izkušnostjo mnogo pomagal moštvu. Woschitz pa bo ostal moštvu ohranjen kot trener naraščaja.

Največje presenečenje

Sele v zadnjih 4 tekmah je prišel v moštvo mladi Tonči Blažs in takoj prepričal trenerja in gledalce, da je talent, ki je velika okrepitev za moštvo. 18-letni nogometaš je postal na mah standardni igralec.

Najbolj konstanten

Že vsa leta igra 25-letni Miha Kreutz konstantno dobro, kar je dokazal tudi letos. Skoraj vse tekme je po vrsti igral enako dobro in štel vedno med najboljše. Manjkal je moštvu le eno tekmo, in to zaradi 4. rumenega kartona.

SAK zaključil sezono z 996 zadetki

SAK je zaključil letošnjo sezono z 996 zadetki. Jeseni bodo igralci SAK torej že v prvih tekmah dali 1000. gol v zgodovini SAK. Kakor smo že poročali, bosta Naš tednik in SAK posebno počastila strelca tega jubilejnega gola.

Zamujeni jubilej

Sele po končanem prvenstvu smo ugotovili, da je Lojze Jagodič praznoval letos svoj 100. prvenstveni jubilej pri SAK. S končanim prvenstvom je Jagodič že 104-krat bil v prvenstvu trener SAK. Jagodičeva bilanca: 56 zmag / 24 remijev / 24 porazov — razlika golov: 160:94.

WAC zgubil

Prvak koroške lige WAC je prvo kvalifikacijsko tekmo v gosteh proti Riedu zgubil z 0:2. WAC mora zdaj na vsak način dobiti tekmi proti Hartbergu in tudi povratno tekmo proti Riedu, če se hoče še kvalificirati za II. ligo.

Športna agentura
ALBIN WALDHAUSER
Siebenhügelstraße 75
Tel.: 0463 / 25 448

Drese v najnovejšem designu
Tro-sport/Adidas/Berri

Turnir v karateju

Slovenski športni klub Obir v Železni Kapli prireja v nedeljo, 19. junija, 3. mednarodni turnir v karateju za „pokal Železne Kaple“. Tekmovali bodo po sistemu WUKO, začetek turnirja pa bo ob 14. uri v glavni šoli v Železni Kapli.

Visoka zmaga Olimpije

V 32. kolu II. ZNL je Integral Olimpija Ljubljana v gosteh pri Šparti zmagala visoko 4:0. Gole za Ljubljančane so dali Uba- vič (2), Vrabac in Komočar. Dve tekmi pred koncem prvenstva je Olimpija na 12. mestu.

V slovenski nogometni ligi je prvak NK Koper zmagal tudi v zadnjem kolu proti Elkreju 3:1 in je s štirimi točkami prednosti pred NK Maribor zaključil prvenstvo.

Zaključek v slovenski nogometni ligi: 1. Koper (42), 2. Maribor (38), 3. Ljubljana (34), 4. Rudar/Tr. 31, 5. Domžale (27), 6. Slovan (26), 7. Vozila (26), 8. Rudar/TV. (26), 9. Mura (26), 10. Kladivar (24), 11. Izola (19), 12. Elkrej (18), 13. Triglav (14), 14. Steklar (13);

SAK išče mlade nogometaše!

Slovenski atletski klub išče za naslednjo sezono mlade nogometaše od 6. leta naprej. Izkušeni nogometaš SAK in učitelj Janko Woschitz bo v naslednji sezoni treniral pionirsko moštvo (Miniknaben ali Super-Miniknaben) in išče fante, ki se zanimajo za nogomet.

Iz moštev naraščaja SAK so vsa leta prihajali odlični nogometaši, od Velika, Polanška, Kreutza do Sadjaka. Tudi v tej sezoni so mladi talenti Blažs, Kert, Pasterk in drugi našli pot v I. moštvo, kar je seveda velika zasluga dela z naraščajem. Trenutno trenira juniorje in šolarje odlični strokovnjak Mladen Jovičević, ki je eden najboljših na tem področju.

Vsak, ki hoče postati nogometaš, ima torej pri SAK najboljše možnosti, da vadi od vsega začetka z najboljšimi trenerji.

Če se zanimate, se lahko telefonsko javite pri Albinu Waldhauserju, tel.: 0463/23 4 06 ali na uredništvo Našega tednika, telefon 0463/51 25 28/26.

Trener Jagodič in sekcijski vodja Waldhauser sta dala letos prednost naraščaju, kar se je tudi obneslo. Od leve: Pepi Pasterk, Tonči Blažs, Adrian Kert in Franci Wieser.

KOROŠKA LIGA

1. WAC	26	15	8	3	64:27	38
2. Lienz	26	15	7	4	64:20	37
3. Breže	26	14	6	6	45:22	34
4. Trg	26	13	7	6	51:32	33
5. Pliberk	26	10	9	7	44:32	29
6. SAK	26	12	5	9	37:28	29
7. Matrei	26	10	8	8	41:36	28
8. Wolfsb.	26	12	2	12	31:45	26
9. Mölltal	26	9	5	12	22:33	23
10. Magdalen	26	6	9	11	24:41	21
11. Šentvid	26	6	9	11	19:44	21
12. Šmohor	26	7	5	14	33:53	19
13. VSV	26	6	5	15	32:46	17
14. Irschen	26	2	5	19	16:64	9

Gut aufgehoben
Stanko VERHNJAK

Grazer Wechselseitige Versicherung

9143 St. Michael/Šmihel, Hof/Dvor 23, Tel. (04235) 3260

Tako je igral naraščaj SAK:

SAK — Šentvid rez. 3:0

(gostje niso nastopili)

VAS — SAK jun. 3:1

Gol za SAK: Eberwein

SAK — Podkros šol. 17:1

Mario Buchwald 5, Marko Buchwald 3, Jagodič 3, Tratar 2, Kocilija 2, Hren, Pandel

Letak, ki ga je Inicijativa staršev namenila parlamentarcem

ELTERNINITIATIVE FÜR DEN GEMEINSAMEN ZWEISPRACHIGEN UNTERRICHT -
GEGEN JEDGLICHE TRENNUNG

INICIJATIVA STARŠEV ZA SKUPEN DVOJEZIČEN POUK - PROTI VSAKI LOČITVI

An die Abgeordneten zum österreichischen Nationalrat!

Dem Nationalrat wird heute ein Gesetzesvorschlag zur Neuregelung des zweisprachigen Schulwesens in Kärnten zur Beschlußfassung vorgelegt, der ein schwerer Schlag gegen die Demokratie und alle jene Menschen ist, die sich für den gemeinsamen Unterricht der Kinder und für ein tolerantes, kulturell offenes Klima der Gleichberechtigung und der gegenseitigen Wertschätzung in Kärnten einsetzen.

Wir Eltern der betroffenen Kinder können nicht verstehen, daß die österreichische Bundesregierung unter dem Deckmantel "Demokratie" die Beschließung eines Gesetzes zulassen will, das unsere Kinder auf so eine unmenschliche Art trennen soll. Damit werden Mißtrauen, Geringschätzung und letztendlich auch Haß gegenüber dem/der Andersprechenden und Andersdenkenden verstärkt.

Dieses Gesetz hat nicht zum Ziel, den zweisprachigen Unterricht zu fördern und Feindbilder abzubauen zu helfen. Dieses Gesetz entspricht den Forderungen des Kärntner Heimatdienstes und denen der FPÖ nach Trennung der Kinder nach sprachlichen Kriterien und unterstützt deren oft genug erklärte Politik zur Schaffung eines "rein deutschen Charakters des Kärntnerlandes". In diesem Zusammenhang weisen wir noch einmal auf die Aussage Jörg Haiders hin, für den dieses Land nur dann frei sein wird, wenn es es deutsches Land sein wird.

Zu viel von dieser Gemeinsamkeit ist durch diese deutschnationale Propaganda bereits zerstört worden.

Mit der Annahme dieses Gesetzes würde die slowenische Volksgruppe noch mehr in die - keineswegs natürliche - Assimilation getrieben. Viele Eltern werden ihre Kinder nicht mehr zu einem Unterricht anmelden wollen, in dem die Kinder nach unterrichtssprachlichen Kriterien und somit auch nach nationaler Zugehörigkeit getrennt werden und in dem die Zweitlehrer in den zweisprachigen Klassen die slowenische Sprache nicht können müssen.

Das ist Apartheid!

Der österreichische Nationalrat macht sich im Falle der Annahme dieses Gesetzes zum Erfüllungsgehilfen der deutschnationalen Kräfte, und die österreichische Bundesregierung legitimiert damit undemokratisches Verhalten und rechtsextremistische Politik.

Aber wir Eltern wehren uns!

Wir setzen uns zur Wehr gegen undemokratische Entscheidungen gegen den Willen der Mehrheit der Betroffenen.

Und wir werden uns im Bewußtsein der Verantwortung gegenüber unseren Kindern und unserem Land mit allen Mitteln gegen die weitere Zerstörung der gemeinsamen Schule, die wesentlich für die kulturelle und gesellschaftliche Erhaltung und Entfaltung der slowenischen Volksgruppe ist, zur Wehr setzen.

Wir appellieren eindringlich an alle Abgeordneten: Bedenken Sie die verhängnisvollen Auswirkungen des vorgeschlagenen Gesetzesantrags, vor denen namhafte Pädagogen und wissenschaftliche Institutionen im In- und Ausland besorgt gewarnt haben.

Entscheiden und handeln Sie verantwortungsvoll gegenüber Kindern und Eltern im zweisprachigen Gebiet und gegenüber demokratischem und gleichberechtigtem Zusammenleben von Volksgruppen.

Wir fordern alle Abgeordneten des österreichischen Nationalrates, auch den Kärntner Slowenen Karel Smolle, auf:

GEBEN SIE DEM GESETZESANTRAG KEINE ZUSTIMMUNG!

Wien/Dunaj - Klagenfurt/Celovec, 8.6.1988

Komu služi provokacija policajev?

Demonstracija Inicijative staršev med parlamentarno debato o dvojezičnem šolstvu (o njej smo že poročali v zadnji številki Našega tednika) je bila izraz upravičene zaskrbljenosti naših mater in očetov, kakšna bo bodočnost naše šole in naših otrok. Še posebno smo ogorčeni nad ravnanjem parlamentarnih policajev in redarjev z gospo Marijo Wakounig, ženo prof. Jožeta Wakouniga.

To upravičeno ogorčenje in zaskrbljenost so med drugimi izrazili poleg KEL tudi državni poslanec Karel Smolle in predsednik NSKS dr. Matevž Grilc: Grilc na Einspielerjevi proslavi v Svečah, Smolle pa že takoj po demonstraciji staršev oz. v svojem parlamentarnem govoru, ko je ostro obsodil nastopanje parlamentarne policije. Hkrati je prebral letak Inicijative in tako seznanil z zahtevami

naših staršev ves parlament in širšo javnost.

Brutalno postopanje policije in primitivno obnašanje nekaterih poslancev, ki so zmerjali naše starše — komu to koristi?

Gotovo ne tistim, ki se trudijo — in žrtvujejo — za uresničevanje skupne Koroške, Koroške dveh enakopravnih narodov. Pač pa prej tistim, katerih dejanski cilj je slej ko prej totalna asimilacija Slovencev.

Zato se tudi ne bomo dali provocirati. Niti ne od primitivnega verbalizma nekaterih poslancev niti ne od agresivnih policajev.

Naš odgovor na take provokacije je lahko samo ta: dosledno hoditi naprej pot jasnega nakazovanja diskriminacij ter postavljanja naših zahtev, hkrati pa se zavdati, da je možno najti rešitve le skupno z večinskim narodom.

-Kuj-

LETOS PRAZNUJEMO

40-LETNICO IZHAJANJA „NT“

Že sedaj Vas pristrčno vabimo na
PRAZNIK NAŠEGA TEDNIKA.

Srečamo se 9. in 10. julija '88
v **ŠENTJAKOBU v Rožu**